

Gmina Tyczyn

Nr 7 (541)
27.07. - 30.08.2014 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

XIX Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych

XIX WOJEWÓDZKI PRZEGŁĄD
WIEJSKICH ZESPOŁÓW ŚPIEWACZYCH

TYCZYN
29.06.2014

Zbliża się 70-rocznica Akcji „Burza”, w której z sukcesem brali udział żołnierze AK z terenu naszej Gminy. Podniosłe uroczystości patriotyczne z tej okazji odbyły się w Tyczynie, w niedzielę 27 lipca br. W imieniu władz samorządowych i mieszkańców Gminy Tyczyn pragnę oddać cześć i honor wszystkim żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego, którzy nie szczędzili ofiar, abyśmy mogli żyć wolnymi.

Mimo okresu wakacyjnego aktywność naszej wspólnoty samorządowej jest wysoka. Pragnę serdecznie pogratulować zawodniczkom **UKS „Flimero”**, z ich opiekunką Panią **Jolantą Magdą**, za zdobycie Mistrzostwa Europy podczas European Cheerleading Championships ECC`14 w Manchesterze w dniach 5 - 6 lipca br.

Miło mi poinformować Państwa, że na podstawie oceny Kapituły Konkursu „Nowego Podkarpacia” i Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych, Tyczyn otrzymał tytuł „Miasta posiadającego Najlepszą Stronę Internetową wśród miast województwa podkarpackiego w 2014 roku”. Otrzymaliśmy również podziękowania od prezydenta RP Bronisława Komorowskiego za udział w obchodach Święta Wolności i od wicepremiera Elżbiety Bieńkowskiej za uczestnictwo w Dniach Otwartych Funduszy Europejskich.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy i rozstrzygniętego przetargu przyjęliśmy nowe rozwiązania w zakresie ubezpieczeń majątku i „innych interesów” gminy Tyczyn, którymi zostały objęte wszystkie jednostki gminne (szkoły, dom kultury, biblioteka, straże pożarne) i PGK „Eko-Strug”. Są one znacznie korzystniejsze, niż dotychczasowe. Przy dwukrotnym wzroście sum ubezpieczeniowych od ognia i zdarzeń losowych oraz 10-krotnym zwiększeniu sumy gwarancyjnej OC, roczna składka ubezpieczeniowa wzrośnie jedynie o 10%.

Przystępujemy jako partner do projektu pn. „Trasy Rowerowe w Polsce Wschodniej”, realizowanego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego, w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej 2007 – 2013.

Projekt będzie realizowany w latach 2014-2015 na odcinku 2 km drogi gminnej Hermanowa Skotnik. Szacunkowe koszty tego przedsięwzięcia wynoszą ok. 210 tys. zł, w tym koszty do poniesienia przez gminę 23,8 tys. zł. Dzięki temu staniemy się bardziej atrakcyjni dla aktywnych turystów i uzyskamy lepszą nawierzchnię (klinik) ok. 1 km odcinka gruntowego wspomnianej drogi oraz odpowiednie oznakowanie pionowe. W przyszłości będzie łatwiej położyć tam nakładkę asfaltową.

Jak uprzednio informowałem, do finału zmierzają prace nad przygotowaniem wspólnych projektów i aktualizacją „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Mam nadzieję, że komplet dokumentów wymaganych przez Instytucję Zarządzającą RPO Województwa Podkarpackiego, po konsultacjach z radami gmin do końca września br. trafi do Zarządu Województwa Podkarpackiego. Na początku lipca do Zarządu trafiły propozycje wspólnych projektów strategicznych, wśród nich jest pięć projektów z udziałem naszej gminy. Szerzej na ich temat będą Państwo informowani w kolejnych numerach Głosu Tyczyna.

Grupa Odnowy Wsi Matysówka otrzymała środki, w kwocie ok. 21,9 tys. zł na realizację wybranego przez siebie działania, tj. wykonanie klimatyzacji w tamtejszym domu ludowym. Otrzymaliśmy ponad 71 tys. zł dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację szkoły podstawowej w Matysówce. Działa już nowowbudowane oświetlenie ul. Mickiewicza - Lasek w Tyczynie, na odcinku 1,2 km (29 słupów i opraw oświetleniowych). Wybudowano przystanek, wykonano nakładkę asfaltową i ofosowanie oraz oświetlenie pętli autobusowej Hermanowa Gajówka, przy drodze do Straszyla. Trwają prace przy przebudowie drogi Kielnarowa Obszary Matysówka i Tyczyn Zagrody Boczna. Wykonywane są prace instalacyjne w budynku OSP przy Domu Ludowym w Hermanowej. Dzieci i młodzież z Kielnarowej intensywnie korzystają z nowego boiska przy tu-tejszej Szkole Podstawowej. Na ukończeniu są prace przy budowie sali gimnastycznej przy SP w Tyczy-

nie. Dzięki temu, z nowym rokiem szkolnym tyczyńska SP zyska nowe możliwości rozwoju kultury fizycznej i sportu. W SP w Borku Starym renowacji poddawany jest parkiet w sali gimnastycznej. Wkrótce przystąpimy do przebudowy wjazdu do SP w Hermanowej. Został ogłoszony przez PZDW przetarg na budowę chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 878 w Borku Starym (odcinek ok. 540 mb). Zlecieliśmy wykonanie projektu chodnika na całym brakującym odcinku tej drogi w Borku Starym (1440 mb) i Kielnarowej (1650 mb), aż do Tyczyna. Jest zatem szansa, że sukcesywnie realizując to zadanie – wspólnie z Zarządem Województwa Podkarpackiego, wyraźnie poprawimy warunki bezpieczeństwa na tej intensywnie uczęszczanej drodze.

Wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom, które aktywnie i z sercem angażują się w życie społeczne naszej Gminy składam serdeczne podziękowania.

**Burmistrz Tyczyna
dr Jan Hermaniuk**

European Cheerleading Championships
Manchester 5-6 lipca 2014 r.

Flimero Mistrzem Europy!

Dziewczęta z zespołu **Flimero** po raz kolejny dały nam powód do dumy. Na Mistrzostwach Europy, które odbyły się w dniach 5-6 lipca br. w Manchesterze, zdobyły **I miejsce** w kategorii Junior oraz **IV miejsce** z kategorii Junior Młodszy!

Serdecznie gratulujemy wspa-niałych osiągnięć sportowych i życzymy wytrwałości oraz powodzenia w następnych zawodach.

Zarządzenia Burmistrza Tyczyna

W II kwartale br. Burmistrz Tyczyna wydał zarządzenia w sprawach:

Nr 17 - zmian budżetu gminy na 2014 r.;

Nr 18 - ustanowienia Pełnomocnika do spraw wyborów – urzędnika wyborczego;

Nr 19 - ustalenia sposobu organizacji dowozu posiłków dla dzieci i młodzieży szkolnej w szkołach podstawowych na terenie gminy Tyczyna;

Nr 20 - ustalenia wysokości stypendium socjalnego dla uprawnionych uczniów;

Nr 21 - ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadań gminy z zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych w obszarze dziedzictwa kulturowego gminy Tyczyna, a także powołania Komisji konkursowej;

Nr 22 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w miejscowości Tyczyna gm. Tyczyna oraz powołania Komisji Przetargowej;

Nr 23 - powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej Nr 108922 w Kielnarowej w km 1+858-2+200”, „Przebudowa ulicy Zagrody boczna w Tyczynie w km 0+000-0+223”;

Nr 24 - zasad przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji podmiotowej z budżetu gminy Tyczyna dla samorządowej instytucji kultury;

Nr 25 - zmian budżetu gminy na 2014 r.;

Nr 26 - powołania Obwodowych Komisji Wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 25 maja 2014 r.;

Nr 27 - odwołania z dniem 6 maja 2014 r. Pani Aldony Wysockiej ze stanowiska zastępcy Burmistrza Tyczyna;

Nr 28 - powierzenia prowadzenia spraw Gminy w swoim imieniu Sekretarzowi Gminy Tyczyna;

Nr 29 - powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Tyczyna”;

Nr 30 - zmiany Zarządzenia Nr 22 z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż nie-

ruchomości położonych w miejscowości Tyczyna gm. Tyczyna oraz powołania Komisji Przetargowej;

Nr 31 - zmiany Zarządzenia Nr 23/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej;

Nr 32 - powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Ubezpieczenie pojazdów mechanicznych Gminy Tyczyna”;

Nr 33 - powołania Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;

Nr 34 - zmian budżetu gminy na 2014 r.;

Nr 35 - upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie do wydawania decyzji administracyjnych;

Nr 36 - zmian budżetu gminy na 2014 r.;

Nr 37 - powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Tyczyna”;

Nr 38 - wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia w roku 2013 oraz wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej w roku 2013;

Nr 39 - przyznania dotacji na realizację zadania publicznego z zakresie rozwoju sportu na terenie gminy Tyczyna;

Nr 40 - unieważnienia otwartego konkursu ofert w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych w obszarze dziedzictwa kulturowego gminy Tyczyna;

Nr 41 - powołania Komisji do spraw odbioru zadania pn. „Remont - modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Kielnarowej”;

Nr 42 - powołania Komisji do spraw odbioru zadania pn. „Dobudowa garażu dla OSP w Hermanowej – stan surowy zamknięty”;

Nr 43 - przeniesienia do zbycia w drodze przetargowej nieruchomości

położonych w Kielnarowej gmina Tyczyna;

Nr 44 - zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie za 2013 r.;

Nr 45 - zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie za 2013 r.;

Nr 46 - ogłoszenia konkursu „Tyczyna gminą pełną kwiatów i zieleni”;

Nr 47 - zmiany budżetu gminy na 2014 r.;

Nr 48 - upoważnienia pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie do przyznania Karty Dużej Rodziny;

Nr 49 - upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie do przyznania Karty Dużej Rodziny;

Nr 50 - powołania Komisji Konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tyczynie;

Nr 51 - zmiany Zarządzenia Nr 50/2014 Burmistrza Tyczyna z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tyczynie;

Nr 52 - zmiany Zarządzenia Nr 118/2011 Burmistrza Tyczyna z dnia 5 października 2011 r. w sprawie gospodarki transportowej i finansowej w Ochotniczych Strażach Pożarnych na terenie Gminy Tyczyna;

Nr 53 - zmiany Załącznika Nr 1 do Instrukcji obiegu kontroli dokumentów dotyczących wzorów podpisów osób wykonujących kontrolę wewnętrzną i odpowiedzialnych za obieg dokumentów;

Nr 54 - zmiany Zarządzenia Nr 50/2014 Burmistrza Tyczyna z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tyczynie;

Nr 55 - powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi wojewódzkiej nr 878 Rzeszów-Dylągówka – budowa chodnika w km 7+030 – 8+680 strona lewa w m. Kielnarowa i w km 9+450 – 10+890 strona lewa w m. Borek Stary”;

Nr 56 - zmiany budżetu gminy na 2014 r.

Odbiór odpadów komunalnych

Informujemy, że od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbiera firma **P H U „EKOMAX” Jerzy Kotulak – ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło** – według nowego harmonogramu odbioru odpadów komunalnych.

Jednocześnie informujemy, że zasady segregacji i kolorystyka worków nie ulegają zmianie. Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oddajemy do - Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) - ul. Myśliwska w Błażowej (przy placu sortowni). Natomiast worki na odpady można zakupić w **dowolnym sklepie** oferującym tego

typu artykuły (mogą być to worki bez logo firmy lub dowolnej firmy odbierającej odpady komunalne). Firma „EKOMAX” począwszy od pierwszej połowy lipca 2014 r., będzie dostarczać worki na odpady do sklepów, w których sprzedawane były worki z GK Błażowa Sp. z o.o.

Odpady komunalne można oddawać w worku o odpowiedniej kolorystyce i pojemności min. 60 l. oznaczonym aktualnie posiadanym kodem kreskowym. Kody kreskowe, które dostarczała GK Błażowa Sp. z o.o. można nadal używać.

Lista sklepów, które oferują worki na odpady komunalne P H U „EKOMAX” Jerzy Kotulak na terenie Gminy Tyczyn:

> Sklep Gminnej Spółdzielni w Tyczynie, ul. Rynek 15

> Sklep Gminnej Spółdzielni w Hermanowej 417

> Sklep Gminnej Spółdzielni w Kielnarowej (100) – Dom Ludowy

> Sklep Gminnej Spółdzielni – Obszary Kielnarowskie

> Sklep przy remizie OSP w Matysówce

> Sklep Spożywczy J. Borowiec - Borek Stary 148

> „Plus” Janusz Chruszcz - Borek Stary 89b, 36-020 Tyczyn

> Sklep „Ola” - ul. Rynek 16, 36-020 Tyczyn

Oraz w innych sklepach, które przystąpią do współpracy z Firmą P H U „EKOMAX” Jerzy Kotulak w trakcie trwania umowy.

KALENDARZ WYWOZU ODPADÓW W SIERPNIU

MIASTO TYCZYN odbiór odpadów w poniedziałki

- Zmieszane odpady komunalne, popiół i żužel: **11 i 25 sierpnia.**
- Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, makulatura, szkło, odpady ulegające biodegradacji: **25 sierpnia.**

BOREK STARY, HERMANOWA odbiór odpadów we wtorki

- Zmieszane odpady komunalne, popiół i żužel: **12 i 26 sierpnia.**
- Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, makulatura, szkło, odpady ulegające biodegradacji: **26 sierpnia.**

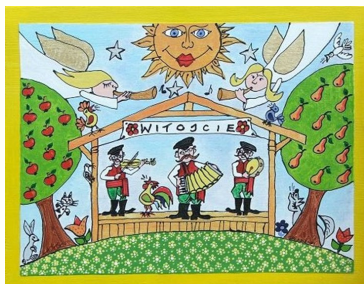
KIELNAROWA, MATYSÓWKA odbiór odpadów w środy

- Zmieszane odpady komunalne, popiół i żužel: **13 i 27 sierpnia.**
- Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, makulatura, szkło, odpady ulegające biodegradacji: **27 sierpnia.**

Jeżeli tworzysz **Rękodzieło artystyczne, ludowe, pichcisz regionalne potrawy albo jesteś twórcą innych regionalnych specjalów jak miody, napitki, chleby, sery, przetwory owocowe** to zapraszamy Cię do wystawienia swoich produktów podczas **Jarmarku**, który odbędzie się **24 sierpnia br.** w ramach **Dożynek Gminy Tyczyn.**

Czekamy na twoje zgłoszenie pod nr tel. **17 23-02-327**; zapraszamy do zapisu również w CDKiIT u. Grunwaldzka 29 lub w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie.

Każdy z uczestników będzie mógł wystawiać swoje wyroby w zadaszonych stoiskach zakupionych w ramach dofinansowania.

„Teatralna Szopka w Spichlerzu” - start 13 września 2014 r.

Do udziału w projekcie edukacji teatralnej „Teatralna Szopka w Spichlerzu” zaprasza **Grupa Miłośników Teatru** czyli **Zakia Cieślińska-Majka, Zofia Domino i Tomasz Chlebek.**

Szopka w Spichlerzu! Tego jeszcze nie było! Grupa Miłośników Teatru tym razem oferuje świąteczną atmosferę już od września. Jeżeli: lubisz teatr i pragniesz rozwijać swoje zamiłowanie, chcesz uruchomić swój głos i ciało, chcesz nauczyć się używać swych emocji, chcesz przełamać swoją wstydliwość, chcesz działać z innymi twórcami ludźmi lub myślisz o przyszłości aktorskiej przyłącz się do nas. Zamiast siedzieć przed kompem oddaj się w „objęcia Melpomeny” z charyzmatyczną **Ewą Mróczyńską** (warsztaty aktorskie), kreatywną **Agnieszka Zagułą** (warsztaty scenograficzno-charakterystyczne) i rozśpiewaną **Magdaleną Skubisz** (warsztaty wokalne).

Droga młodzieży czekamy na Was. Zgłoszenia przyjmujemy pod

numerem tel. **17 23-02-327** oraz w siedzibie CDKiIT. **Startujemy 13 września!**

Finałem projektu będzie premiera przedstawienia „Pastorałka dla Woła i Ośła” (M-GOK) wernisaż wystawy prac plastycznych „Kołąda wyobrażenia malowana” (CDKiIT).

Historia teatru amatorskiego w Tyczynie sięga lat XX ubiegłego wieku. Nasze działania to kontynuacja tej tradycji i hołd wobec tych którzy ów teatr tworzyli.

Projekt edukacji teatralnej dzieci i młodzieży „Teatralna Szopka w Spichlerzu” realizowany przez Grupę Miłośników Teatru „dofinansowano ze środków Programu „Działaj Lokalnie VIII” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce” oraz Ośrodek Działaj Lokalnie Fundacji Generator Inspiracji.

Przekazujemy w państwa ręce nr 7 Głosu Tyczyna a wraz z nim nową rubrykę, którą redaguje **Alicja Kochanowicz-Grabuś**. Pani Alicja pracuje na stanowisku ds.

komunikacji i edukacji w Rzeszowskim Oddziale ZUS i co miesiąc będzie nam prezentować ważne informacje dotyczące Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zachęcamy serdecznie do czytania.

Redakcja GT

Byłem w ZUS i wziąłem oświadczenie. Nie wiem, na czym polegają wprowadzone zmiany?

Emerytura składać się może ze środków odłożonych w ZUS na koncie ubezpieczonego, gdzie trafia cała składka lub może składać się ze środków zgromadzonych w ZUS i w OFE. Obecne przepisy zgodne ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 6 grudnia 2013r., o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwar-

tych funduszach emerytalnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1717), wyeliminowały obowiązek członkostwa w OFE dla osób urodzonych po 31 grudnia 1968 roku. Zmniejszyły wysokość składki odprowadzonej do OFE z 3,1 % do 2,92 %. oraz przewidywały zgodnie z zasadą „suwaka bezpieczeństwa,” obligatoryjne przenoszenie jednostek rozrachunkowych z OFE do ZUS.

Czy moja decyzja o wyborze Otwartego Funduszu Emerytalnego będzie ostateczna?

Osoby decydujące się pozostawić część swojej składki w OFE, nie będą związane z decyzją do końca swojej kariery zawodowej, ponieważ zgodnie z przepisami co cztery lata od 2016r., w okresie od 1 kwietnia do 31 lipca wszyscy ubezpieczeni będą mogli zmienić wcześniej podjętą decyzję.

W jaki sposób można złożyć oświadczenie o wyborze OFE? Czy muszę iść do ZUS?

Stosowne oświadczenie trzeba złożyć bezpośrednio w każdej jednostce ZUS lub przesłać pocztą. Można także w formie elektronicznej na Platformie Usług Elektronicznych (PUE), lub w urzędzie w wybranych placówkach ZUS (wykaz placówek można znaleźć na www.zus.pl.)

Chciałbym zostać w OFE. Jaki dokument złożyć?

Jeżeli Pan chce, aby część składki emerytalnej nadal trafiała do OFE, to należy w okresie od 1 kwietnia

do 31 lipca 2014 roku, dostarczyć do ZUS oświadczenie, na podstawie którego ZUS w dalszym ciągu będzie przekazywał składkę do funduszu. Pełna nazwa dokumentu, który należy złożyć brzmi: „Oświadczenie członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazywaniu składki do otwartego funduszu emerytalnego oraz zapoznaniu się z informacją dotyczącą powszechnego systemu emerytalnego oraz informacją dotyczącą funduszy emerytalnych.”

Słyszałam o zasadzie „suwak bezpieczeństwa.” Na czym to polega?

„Suwak bezpieczeństwa” jest to mechanizm stopniowego przekazywania składek z OFE do ZUS na 10 lat przed osiągnięciem przez Panią powszechnego wieku emerytalnego. Środki te będą zapisywane na subkoncie. Mechanizm ten wprowadzono, aby zabezpieczyć składki zgromadzone w OFE przed niekorzystnymi zmianami na rynku kapitałowym w okresie przed emeryturą.

Gdzie można znaleźć oświadczenie i inne informacje dotyczące wyboru OFE?

Oświadczenie oraz informacje wymienione w tytule oświadczenia są udostępnione we wszystkich placówkach ZUS oraz na pue.zus.pl i www.zus.pl, na stronach internetowych Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

BARBARA MROCZKA

X Święto miodu w Krościenku

12 lipca br. zespoły śpiewacze „Matysowianie”, „Borkowianie” z Kapelą Wójta Tycznera uczestniczyły w X Jubileuszowym Święcie Miodu w Krościenku koło Ustrzyk Dolnych.

Do Krościenka przyjechaliśmy na zaproszenie ks. Andrzeja Barana oraz KGW i Sołectwa. W nastrojowej scenerii drewnianego kościółka odbyła się msza św. w intencji pszczelarzy i pszczół, której muzyczną oprawę stanowiły pieśni w wykonaniu naszych zespołów. Ważnym elementem uroczystości było błogosławieństwo relikwiami św. Jana Pawła II.

Po nabożeństwie w kościele, w plenerze na scenie prezentowały się miejscowe zespoły ludowe, a także „Matysowianie” i „Borkowianie” z Kapelą Wójta Tycznera pod kierunkiem pana Zbigniewa Sztaby, prezentując repertuar lu-

dowy. Pomimo deszczowej pogody, zarówno organizatorom, jak i gościom doskonale dopisywały humory, a występy artystów cieszyły się dużym aplauzem. Jesteśmy bardzo wdzięczni za serdeczne i gościnne przyjęcie.

Tyczyn w latach 60-tych

*„Przeszłość zawsze była cudna,
Teraźniejszość zła lub nudna.
Gdy się dziś na wczoraj zmieni,
Znowu żal je opromieni!”*

Wiktor Gomulicki

Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej kultywujące w swej działalności historię naszej Małej Ojczyzny, zamierza wydać album pt. „Tyczyn w latach 60-tych”. Dlaczego ta właśnie dekada będzie tematem owego wydawnictwa?

Otóż pierwsza powojenna dekada czyli lata 50-te to okres, kiedy mieszkańcy Tyczyna powoli „otrząsali się” z przeżyć minionej wojny, wychodzili z powojennej biedy, oswajali się z nowym porządkiem kształtującej się władzy ludowej.

Natomiast lata 60-te przynoszą wiele zmian w rozwoju miasteczka i w życiu jego mieszkańców. Nowa, powojenna rzeczywistość przyjmowana początkowo z rezerwą, w latach 60-tych utwierdzała miesz-

kańców Tyczyna w przekonaniu, iż można żyć lepiej.

Rozkwita życie gospodarcze i kulturalne miasteczka, powstają nowe zakłady pracy, rozwija się infrastruktura. Dla wielu Tyczynian – i tych, którzy wyjechali w różne zakątki kraju i z granicę oraz pozostających w swej „Małej Ojczyźnie” lata 60-te to czas ich młodości.

Pragniemy zatem „ocalić od zapomnienia” tamten czas, a młodemu pokoleniu ukazać, jak przed półwieczem żyli ich rodzice i dziadkowie, jak ogromna różnica istnieje „między dawnymi i obecnymi czasami”. Lata 60-te to również czas założenia Towarzystwa Miłośników Tyczyna z okazji obchodów 600-lecia miasteczka i wydania pierwszej monografii o Tyczynie pt. „600 lat Tyczyna”.

W 2013 r. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie, TMZT zorganizowało wieczór wspomnień o la-

tach 60-tych połączony z wystawą fotografii z tamtych lat. Ta wystawa stała się inspiracją do utrwale-
nia zdjęć w albumie.

W związku z tym zwracamy się z gorącą prośbą do mieszkańców o wypożyczenie posiadanych zdjęć z tamtego okresu (zdjęcia zostaną zwrócone właścicielom) z opisem kogo i co przedstawiają.

Chcemy aby zdjęcia w albumie dotyczyły:

- życia religijnego (chrzty, śluby, procesje, uroczystości kościelne, zdjęcia księży z tamtych lat);
- życia szkolnego (zdjęcia klasowe, zdjęcia ze żłobka i przedszkola),
- życia społeczno-gospodarczego (zakłady pracy, sklepy, święta państwowe);
- wygląd domów, ulic;
- zdjęcia kulturalne (zespoły, imprezy sportowe, zabawy-festyny, działalność L.Z.S., straży pożarnej).

Prosimy o przekazanie zdjęć do Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie.

ZAKIA CIEŚLICKA-MAJKA - CDKIT

Jestem eko - jestem spoko

Grupa Nieformalna Eko-senior-ki, **Barbara Czechowicz, Krystyna Chabaj, Krystyna Nowak** w współpracy z Podkarpackim Stowarzyszeniem Pracowników Pomocy Społecznej oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie mają przyjemność zaprosić do udziału w projekcie „Jestem eko - jestem spoko”.

Jest to nietuzinkowy projekt edukacji ekologicznej adresowany do osób w wieku od 5-105 lat. Jeżeli chcesz by Twoja Gmina była ładna, czysta, pełna zieleni i pięknej przyrody musisz dołączyć do nas i wziąć udział w naszym projekcie.

Projekt obejmuje cykl cotygodniowych warsztatów **rękodzieła ekologicznego z pracownią Zielono Mi, wieczorne spotkania dotyczące ekologicznej żywności, ziołolecznictwa, ekologicznego stylu życia, edukacyjne warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży oraz eko-gra miejska z ZHP i ZMW Wici.**

Miejsce realizacji projektu to **Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie**. Ruszamy już **28 sierpnia** pierwsze warsztaty „Papierowa wiklina” z **Anną Leano-**

wicz Domino o godzinie 16.30!

Projekt będzie okazją do stworzenia niepowtarzalnych przedmiotów użytkowych z surowców wtórnych. Szukając nowatorskich form twórczego przetwarzania, zwrócimy uwagę na problem nadmiaru śmieci wytwarzanych codziennie w naszych domach.

Wspólnie z uczestnikami opracujemy zasady postępowania ekologicznego, które każdy z łatwością będzie mógł zastosować we własnym otoczeniu. Poprzez zabawę formą i zaskakującymi rozwiązaniami mamy nadzieję zachęcić uczestników projektu do odpowiedzialnych i świadomych zachowań konsumpcyjnych.

Rezerwacja miejsc na warsztaty pod numerem **tel. 17 23-02-327**. Nie zwlekaj bądź eko już od dziś!

Możesz wesprzeć projekt „Jestem eko - jestem spoko” przynosząc do Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie **plastikowe butelki, nakrętki oraz gazety** powstaną z tego piękne ozdoby do domu oraz biżuteria, które będzie można podziwiać podczas finału projektu.

Projekt edukacji ekologicznej „Jestem eko - jestem spoko” dofi-

nansowano ze środków Programu „Działaj Lokalnie VIII” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce” oraz Ośrodek Działaj Lokalnie Fundacji Generator Inspiracji.

NUMER 8. GŁOSU TYCZYNA

- ukaże się z datą **31 sierpnia 2014 r.**
- termin składania tekstów upływa: **18.08.2014 r.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl**

lub składać osobiście w siedzibie redakcji:

**Urząd Miejski w Tyczynie
pok. 24, 25
tel. 17 22-19-318
wew. 24, 25**

AGNIESZKA GULAK

Konwent Wójtów, Burmistrzów i Skarbników powiatu rzeszowskiego

27 czerwca br. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie odbył się Konwent Wójtów, Burmistrzów i Skarbników Powiatu Rzeszowskiego. Wśród zaproszonych gości znaleźli się również przedstawiciele gmin spoza powiatu, uczestniczący w pracach nad Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi oraz przedstawiciele Banku PEKAO.

Organizatorem spotkania był Burmistrz Tyczyna **dr Jana Hermaniuk** we współpracy z Starostą Rzeszowskim **Józefem Jodłowskim** oraz **Bankiem PEKAO S.A.**

Głównym tematem spotkania, w którym uczestniczyli reprezentanci 18 samorządów, były moż-

liwości finansowania wkładu własnego w projektach unijnych w nowej perspektywie finansowej 2014 – 2020.

Spotkanie rozpoczął Burmistrz dr Jan Hermaniuk, który powitał gości, omówił program konwentu oraz przedstawił informacje o gminie Tyczyn. Następnie zaprezentował zebrany wykład i prezentacją multimedialną, którego tematem była „Nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020 - nowe możliwości współpracy jednostek samorządu terytorialnego”.

Burmistrz przeanalizował rządowy projekt Krajowej Polityki Miejskiej 2014-2020 i zmiany w ustawach samorządowych.

Polityka ta ma służyć „poprawie konkurencyjności i wzmocnieniu zdolności miast oraz ich obszarów funkcjonalnych do kreowania szybszego wzrostu gospodarczego, tworzenia nowych miejsc pracy i poprawy życia mieszkańców”. Zmiany w ustawach samorządowych tworzą nowe możliwości współpracy między samorządami niezbędne dla realizacji wspomnianej polityki.

W dalszej kolejności uczestnicy konwentu wysłuchali wykładu **dr Sławomira Listkiewicza**, pt. *Możliwości i instrumenty finansowania wkładu własnego JST. Doświadczenia i strategię Banku Pekao S.A. we współpracy z JST.*

Na koniec Ofertę Banku PEKAO S.A. dla klientów prowadzących działalność rolniczą, przedstawiła pani **Elżbieta Stasicka-Junek**.

BARBARA MROCZKA

XIX Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych

Od dziewiętnastu lat, co roku na przełomie czerwca i lipca Tyczyn staje się stolicą folkloru województwa podkarpackiego. Przyjeżdżają do nas zespoły śpiewacze, kapele ludowe z pobliskich i odległych wsi oraz miast i miasteczek. Wszystkich, starszych i młodszych łączy wspólna pasja śpiewania i muzykowania, a przede wszystkim miłość do kultury ludowej. W tym roku 29 czerwca w XIX Wojewódzkim Przeglądzie Wiejskich Zespołów Śpiewaczych uczestniczyły 32 zespoły folklorystyczne z Podkarpacia oraz zespół „Lubystok” z Ukrainy. Zaprezentował się także ubiegłoroczny zwycięzca - zespół „Budziwojce” z kapelą. Profesjonalizm wykonawców oceniała komisja artystyczna w składzie: **Andrzej Karcmarzewski** – etnograf, **Jerzy Dynia** – muzyk, folklorysta, **Beata Adam-**

czyk – pedagog, muzyk. Komisja w w/w składzie biorąc pod uwagę dobór repertuaru, zgodność z tradycją danego regionu oraz ogólny wyraz artystyczny postanowiła przyznać następujące nagrody i wyróżnienia.

W kategorii zespołów z akompaniamentem - **I miejsce** otrzymał zespół **TYCZYNIACY** z Tyczyna, **II miejsce** zespół **WESOŁE KUMOSZKI** (Rzeszów Budziwój), a **III miejsce** zespół **KALINA** z Lutorza.

W tej kategorii przyznano także wyróżnienia dla zespołów: **MATYSOWIANIE** z Matysówki, **STRYKI I WUJANKI** ze Strzyżowa, **HERMANOWIACY** z Hermanowej oraz **BORKOWIANIE** z Borku Starego.

W kategorii zespołów bez akompaniamentu: **I miejsce** wywalczył zespół **MAZURZANIE** (Mazury), zaś dwa **II miejsca** otrzymały ze-

społy **DOLANIE** z Gniewczyny Trynieckiej i **LESZCZYŃKA** z Grodziska Dolnego. **Wyróżnienia** przyznano zespołom: **SPIWOKI WESSELNE** ze Strzyżowa, **USTROBIANKI** z Ustrobniej oraz **KONICZYŃKA** z Cygan. Nagrodzono także zespół **LUBYSTOK** z Ukrainy.

Przyznano również wyróżnienia honorowe za akompaniament panom **Jackowi Wojtuniowi** i **Bogdanowi Pęcakowi**. Nagrody dla zespołów, które wręczył Burmistrz Tyczyna **dr Jan Hermaniuk**, ufundowali: Starosta Rzeszowski, Burmistrz Tyczyna oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie.

Gratulujemy zespołom biorącym udział w XIX Wojewódzkim Przeglądzie Wiejskich Zespołów Śpiewaczych - Tyczyn 2014 r. i zapraszamy do udziału w kolejnych edycjach.

Tyczyńska wizyta w Ludányhalászi

Piątek – 30 maja br., godzina 8.00 – Rynek w Tyczynie. Do autokaru wsiada 38 – osobowa delegacja, zaproszona na obchody Dni Ludányhalászi. W jej skład weszli: **Kapela Wójta Tycznera, Tyczyniacy, młodzi Tyczyniacy** oraz w zastępstwie za Pana Burmistrza Jan Hermaniuka, który w tym czasie pełnił rolę gospodarza Dni Tyczyna – Przewodniczący Rady Osiedla Tyczyn – pan **Jan Napora**.

Podróż przebiegła sprawnie i szybko. Już około godziny 15.00 zostaliśmy powitani przez Wójta Ludányhalászi – **Imre Kovacsa**. Wszyscy zebrałiśmy się w siedzibie urzędu naszego węgierskiego partnera, skąd po przywitaniu przez lokalne władze pojechaliśmy się zakwaterować. Nocowaliśmy w miejscowej Szkole Podstawowej, na stadionie obok której odbywały się uroczystości gminne. Jeszcze tego samego dnia Młodzi Tyczyniacy odbyli próbę generalną na scenie, po czym udaliśmy się na uroczystą kolację, w której uczestniczyli również goście ze Słowacji, Czech i Rumunii.

Następnego dnia przed południem odbyła się konferencja pt. „Meeting of the twin town citizens”, podczas której naszą gminę reprezentowali - Przewodniczący Rady Osiedla Tyczyn – **Jan Napora** oraz Radny Rady Miejskiej w Tyczynie – **Tomasz Chlebek**. W trakcie kon-

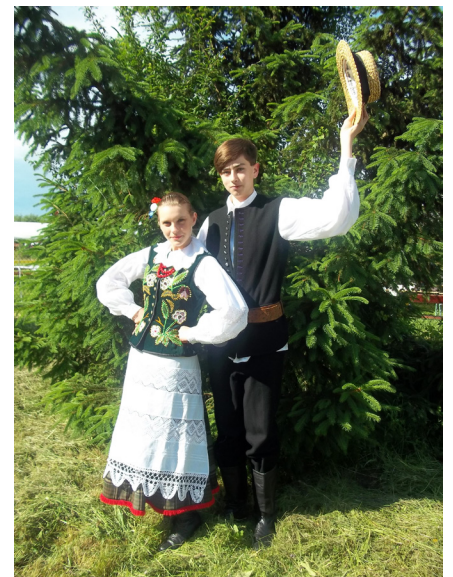
ferencji omawiano problemy współpracy wzajemnej oraz przedstawiono dorobek w pozyskiwaniu środków UE przez Ludányhalászi. Następnie odbyło się uroczyste otwarcie odnowionego budynku urzędu oraz stadniny koni, których remonty zostały zrealizowane z wykorzystaniem środków unijnych. W tym samym czasie pozostali uczestnicy wyjazdu zwiedzali żywy Skansen w Holloko oraz pobliskie ruiny zamku, gdzie byliśmy oprowadzani przez młodzież z Węgier.

Kolejną częścią wizyty były występy grup artystycznych. Pierwsi zaprezentowali się Tyczyniacy, którym przygrywała Kapela Wójta Tycznera. Następnie na scenę wkroczyli Młodzi Tyczyniacy. Zaprezentowali układ składający się z tańców przeworskich, a następnie obydwie nasze zespoły zaśpiewały wspólnie. Podczas kolejnych występów na scenie zaprezentowała się młodzież z Węgier.

W niedzielę 1 czerwca br. o godz. 11.00 nasza delegacja uczestniczyła we mszy Świętej w parafii w Ludányhalászi. Tyczyniacy, przy akompaniamencie Kapeli Wójta Tycznera, śpiewali pięknie pieśni kościelne, czym zauroczyli zebranych. Po obiedzie odbył się przemarsz na stadion, gdzie Dni Ludányhalászi były kontynuowane. Nasza grupa pojechała jeszcze odwiedzić pobliski Park Skamielin, a po

powrocie uczestniczyła w uroczystościach, których tego dnia gwiazdą był zespół Republik, jeden z najpopularniejszych węgierskich zespołów rockowych.

Ostatniego dnia wizyty nasza delegacja pożegnała się z Wójtem Imre Kovacsem oraz pracownikami Urzędu, wyrażając podziękowanie za serdeczne przyjęcie i gościnę na Węgrzech oraz przekazując zaproszenie na sierpniowe Dożynki w Tyczynie. Podczas wizyty nawiązaliśmy piękną nić przyjaźni polsko-węgierskiej, o którą teraz należy dbać i ją pielęgnować.

Wakacyjne wspomnienia Chóru „Sancta Musica” z pobytu w Austrii

Młodzieżowe Stowarzyszenie Śpiewacze „Sancta Musica” z Tyczyna wakacje przywitało bardzo pracowicie. Pierwszy tydzień minął członkom chóru na intensywnych próbach w Centrum Dziedzictwa Kulturowego. Wraz z panią dyrygent **Agnieszka Fudali**, chórzysci przygotowywali się do występów w Austrii, które zaplanowano w dniach 4-9 lipca br.

Do Austrii wyjechaliśmy w piątek wieczorem 4 lipca. Austria przywitała nas malowniczym krajobrazem. Wzdłuż trasy ciągnęły się pola złotych słoneczników i winnice, a Wiedeń, wraz z „modrym Dunajem” zachwylił wszystkich pięknem architektonicznym. W godzinach przedpołudniowych dojechaliśmy do miasteczka Rust, gdzie czekał już na nas pochodzący z Tyczyna pan **Stanisław Sitek**. Po obiedzie udaliśmy się do hotelu St. Georgen w mieście Eisenstat – stolicy Burgenlandu. Po zakwaterowaniu w pokojach i krótkim odpoczynku, wyszliśmy na spacer. Chodząc po urokliwym miasteczku „Zamkowej Krainy” – tak bowiem można przetłumaczyć nazwę „Burgendland” – skosztowaliśmy pysznych lodów w miejscowej kawiarni i zawitaliśmy na dziedziniec Zamku Esterhazy – węgierskich magnatów.

Chórzysci zachęcenі wspianą akustyką zamkowego dziedzińca zaśpiewali kilka utworów, którymi zachwycili nie tylko liczną grupę turystów i melomanów przybyłych na koncert z okazji festiwalu Muzyki Haydna, ale także miejscowych muzyków. Następnie udaliśmy się do Ogrodu Różanego, gdzie odpoczywaliśmy po długiej podróży. Wieczorem wróciliśmy do hotelu i po kolacji udaliśmy się na zasłużony odpoczynek.

Niedzielnny poranek 6 lipca przywitał nas wspianą słoneczną pogodą. Odświętnie ubrani udaliśmy się do miasta Rust na Mszę świętą. W liturgii Mszy świętej, podczas której swój jubileusz 10-lecia święceń kapłańskich obchodził posługujący w tamtejszej parafii ksiądz Andrzej Nocoń, wspianie wpisał się śpiew Chóru „Sancta Musica”, a wykonana przez chór pieśń „Ave Maria”, wycisnęła niejedną łzę wzruszenia z oczu wiernych.

Po mszy św. chórzysci wykonali jeszcze kilka utworów w języku nie-

mieckim i angielskim oraz specjalnie dla księdza Andrzeja – pieśń pt. „Ojczyzna”. Gratulacjom, podziękowaniom i wspólnym fotografiom nie było końca.

Po mszy św. członkowie chóru wraz z opiekunami zostali zaproszeni na agapę – przyjęcie przygotowane przez miejscową radę parafialną. Szybko minął czas wśród życzliwie nastawionych do nas mieszkańców miasteczka. Musieliśmy jednak pożegnać gościnnych gospodarzy. Jeszcze tylko zwiedziliśmy piękny XI w. kościół rzymsko – katolicki Fischerkirche. Legenda głosi, że ten, kto pomodli się w murach tej świątyni, tego modlitwy na pewno zostaną wysłuchane. Dlatego też specjalnego błogosławieństwa chórowi udzielił tam ksiądz Andrzej.

Zapewniając mieszkańców Rust, że na pewno wrócimy tu z kolejnym koncertem, udaliśmy się do Wiednia. Stolicę Austrii zaczęliśmy zwiedzać podziwiając zespół pałacowy Schönbrunn – letnią rezydencję Habsburgów. Następnie udaliśmy się metrem do centrum miasta. Podziwialiśmy Operę Wiedeńską, pałace, strzelistą katedrę św. Szczepana, zespół pałacowy Hofburg – siedzibę Habsburgów i park miejski z licznymi pomnikami najsłynniejszych muzyków wiedeńskich. Przechadzając się uliczkami Wiednia nasi chórzysci chętnie koncertowali dla wiedeńczyków i turystów przybyłych z całego świata.

Zmęczeni, ale szczęśliwi wróciliśmy metrem do Schönbrunn, a następnie żegnając Wiedeń udaliśmy się na nocleg do ośrodka turystycznego, położonego nad malowniczym Jeziorem Nezyderskim.

Poniedziałkowy dzień okazał się jeszcze bardziej obfity w atrakcje. Po śniadaniu wyjechaliśmy do Rodzinnego Parku Rozrywki w St. Margareten. Karuzele, zjeżdżalnie wodne, roller-coaster dla młodych i trochę starszych, kołyszące się łodzie budziły frajdę i emocje. Wśród ogólnego rozbawienia późnym popołudniem wróciliśmy do hotelu, by szybko przebrać się w stroje kąpielowe i odpoczywać na basenach kąpieliska Seebad.

Około godziny 19.30 udaliśmy się na kolację, a wieczorem wraz z panem Stanisławem i ks. Andrzejem spacerowaliśmy wzdłuż brzegów Jeziora Nezyderskiego. Ksiądz

Rust - kościół Fischerkirche

Andrzej opowiadał nam ciekawe historie ze swojego życia, a późnym wieczorem, gdy słońce zaczęło odśpiewaliśmy na moło „Barankę”. Śpiew dzieci z Tyczyna płynął po wodzie w nocną ciszę i tylko cumujące przy brzegu łodzie cichutko dzwoniły masztami.

Wtorek 8 lipca był ostatnim dniem pobytu chórzystów w Burgenland. Przedpołudnie spędziliśmy na basenach, a następnie pojechaliśmy do centrum Rust, by pożegnać się z księdzem Andrzejem. Na Rynku chórzysci koncertowali po raz ostatni. W nagrodę od miejscowego cukiernika otrzymaliśmy lody, po czym udaliśmy się na Wieżę Widokową miejscowego kościoła, skąd podziwialiśmy okolicę urokliwego miasteczka Rust. i niezliczone ilości bocianów gnieźdzących się na dachach miejscowych domów.

I jak to już w życiu bywa – „wszystko co dobre szybko się kończy”, tak i my musieliśmy pożegnać się z gościnnym miastem Rust i naszymi nowymi przyjaciółmi: ks. Andrzejem i kochanym panem Stanisławem, bez którego pobyt Stowarzyszenia na austriackiej ziemi nie był by tak udany.

Żegnając Austrię, nocnym przejazdem wróciliśmy do Tyczyna, gdzie 9 lipca wczesnym rankiem czekali już na naszych chórzystów stęsknieni rodzice.

**Dyżur Przewodniczącego
Rady Miejskiej
Adama Skowrońskiego**
odbywa się

w każdą **1. i 3. środę m-ca**
w godz. **od 9.00 do 11.00**
w Urzędzie Miejskim
w Tyczynie, pok. 27
(I piętro).

Muzeum Na kółkach 8-10 sierpnia 2014 r. Tyczyn

plac przy Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej

Program wydarzenia:

7 SIERPNIA - CZWARTEK:

> **18.00 - projekcja filmu „Żydowski kardynał”** reż. reż. **Il-lan Dura - Cohen, Francja 2013.** Niewielu ludzi doświadcza podobnego losu co Jean-Marie Lustiger. Urodził się w rodzinie żydowskiej, a został kardynałem. W wieku 14 lat, podczas okupacji Francji, wbrew woli rodziców przeszedł na katolicyzm. Był już jakiś czas księdzem, gdy nagle zaczął się wspinać po drabinie kościelnej hierarchii dzięki Janowi Pawłowi II, z którym szybko się zaprzyjaźnił. W 1985 r. polski zakon Karmelitanek osiadł za przekłętymi murami Auschwitz, gdzie została zamordowana Giselle Lustiger. Jean-Marie Lustiger, wyjątkowy człowiek Kościoła, został wybrany by rozwiązać zaistniały konflikt, który odzwierciedla również jego osobiste dylematy.

8 SIERPNIA - PIĄTEK

> **godz. 9.00 - warsztat dla dzieci „Legends Żydów polskich”.** Uczestnicy poznają dzieje Żydów polskich poprzez legendy opowiadające o ważnych wydarzeniach i uczestniczących w nich postaciach. Ich treść wykorzystują do tworzenia własnych komiksów, przedstawiających bohaterów wybranych opowieści.

> **godz. 11.00 - warsztat dla dzieci „Mały wielki teatr”.** Zajęcia na bazie „Opowiadań dla dzieci” I.B. Singera. Wspólnie przygotowujemy i ozdabiamy scenę, ponadto każde dziecko wykonuje własną drewnianą kukielkę - jednego z bohaterów opowieści. Prace (kartonowe sceny, afisze, kukielki) uczestnicy warsztatów zabierają ze sobą, by na podstawie proponowanego sce-

nariusza mogli wystawić miniprzedstawienie, na przykład w szkole.

> **godz. 12.00 i 14.00 - warsztaty artystyczne: wycinanka żydowska z Anną Małecką-Beiersdorf.** Każdy z uczestników będzie mógł zaprojektować i wykonać własną pracę. Zajęcia poprowadzi Anna Małeczka-Beiersdorf - jedna z najbardziej znanych polskich artystek zajmujących się wycinanką żydowską. Ukończyła etnografię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po studiach podjęła pracę w Cepelii jako specjalista do spraw etnografii. Od 1989 r. oku pracuje w Centrum Młodzieży im. dr H. Jordana w Krakowie jako nauczyciel instruktor. Wycinanki wykonuje od dzieciństwa. W wieku dojrzałym zaczęła traktować je jako technikę profesjonalną.

> **godz. 14.00-20.00 - zwiedzanie ekspozycji mobilnej.**

9 SIERPNIA - SOBOTA:

> **godz. 9.00 - wycieczka śladami kultury żydowskiej w Tyczynie z TMZT.** Zwiedzanie Tyczyny w poszukiwaniu śladów niegdyś żyjącej w miasteczku społeczności Żydowskiej, której kultura miała silne oddziaływanie na kształt zabudowy Tyczyny. Wycieczkę rozpoczniemy krótkim wprowadzeniem na temat historii Żydów tyczyńskich. Najpierw uczestnicy zwiedzać będą rynek w Tyczynie z szczególnym uwzględnieniem kształtu zabudowy oraz architektury, poznają nazwiska i historie niegdyś żyjących w Tyczynie Żydów. Przewodnikiem wycieczki będzie pani **Zofia Domino**.

> **Prezentacja „Symbolika żydowskiej Kuczki w Tyczynie”** umożliwi poznanie znaczenia mało-widel znajdujących się na ścianach unikatowej na skalę europejską

żydowskiej Kuczki w Tyczynie. Prezentację wygłosi pan **Maciej Terczyński**.

> **godz. 12.00-18.00 - zwiedzanie ekspozycji mobilnej;**

> **godz. 19.00 - spektakl muzyczny „Hava Nagila Raysha”** artyści: Rzeszów Klezmer Band, Sztuk Puk Sztuka (sala M-GOK Tyczyn). Koncert przeniesie nas w czasy, kiedy na ulicach naszego miasta można było usłyszeć język oraz muzykę żydowską. Tworzący ją ludzie kochali swoją rodzinę, dom, miasto. Modlili się o zdrowie i dobre życie. Jak Oni kiedyś, tak My dziś wyśpiewamy naszą historię. W koncercie zostaną wykorzystane między innymi utwory kompozytora żydowskiego Nachuma Sternheima, który urodził się i mieszkał w Rzeszowie. Ten słynny kompozytor łączył elementy muzyki żydowskiej z elementami folkloru ziemi rzeszowskiej.

10 SIERPNIA - NIEDZIELA

> **godz. 12.00-15.00 - warsztaty kulinarne, kuchnia żydowska z Dorotą Szczepanowicz-Balon.**

Kuchnia jest częścią kultury każdego narodu. Smakując potraw i słuchając opowieści o jedzeniu możemy nauczyć się o świecie i historii ludzi, z którymi zasiadamy przy stole. Warsztaty kuchni żydowskiej będą idealnym spotkaniem z kulturą i tradycją. Warsztaty zakończy degustacja przygotowanych potraw.

> **godz. 14.00-20.00 - zwiedzanie ekspozycji mobilnej.**

Wszystkie warsztaty odbywać się będą w salach CDKiIT w Tyczynie. Rezerwacja miejsc na warsztaty i wycieczkę pod nr tel. **17 23-02-327.**

www.tyczyn.pl
najlepszą stroną internetową

Miło nam poinformować Państwa, że w konkursie internetowym „Nowe Podkarpacie”, Tyczyn otrzymał tytuł **„Miasta posiadającego najlepszą stronę internetową wśród miast województwa podkarpackiego w 2014 roku”.**

Pani Dyrektor Szkoły Podstawowej
w Matysówce

Lidii Kupiszewskiej

wyrazy współczucia z powodu śmierci

MAMY

składa: **Burmistrz i pracownicy
Urzędu Miejskiego w Tyczynie**

W niedzielne popołudnie 22 czerwca br. w Centrum Rekreacyjno - Kulturalnym w Kielnarowej odbył się piknik dla dzieci i rodziców. Piknik podzielony był na dwie części. Pierwsza część artystyczna odbyła się na sali widowiskowej CR-K i była dedykowana rodzicom, a w szczególności tatusiom z okazji Dnia Ojca, który przypada na 23 czerwca. Część artystyczna składała się z wierszy, piosenek oraz układów tanecznych zespołów „Niezapomnianki”.

Natomiast druga część pikniku odbyła się w części rekreacyjnej przy Centrum Kultury. Dzieci wraz z rodzicami bawiły się z zespołem „YAMAHA” z Rzeszowa. Wszyscy biorący udział w zabawach, konkursach zostali obdarowani słodyczkami. Całości pikniku dopełniły dodatkowe atrakcje tj. dmuchana zjeżdżalnia, trampolina, wata cukrowa.

BARBARA PŁODZIEN

Piknik dla dzieci i rodziców

BARBARA PŁODZIEN

Zajęcia wakacyjne

Pierwsze dwa tygodnie wakacji w Centrum Rekreacyjno - Kulturalnym w Kielnarowej upłynęły w atmosferze wesołych zabaw, konkursów, wycieczek.

Dzieci biorące udział w zajęciach wakacyjnych (a była to liczna grupa) fajnie spędziły razem czas. Na pewno się nie nudziły. Brały udział w licznych konkursach; same były inicjatorami teatrzyków, kabaretów, pokazów mody. Odbył się nawet konkurs „Mam talent” - dzieci oceniając się nawzajem przyznawały miejsca i nagrody.

W ramach zajęć manualnych dzieci własnoręcznie wykonywały biżuterię, którą zabrały sobie na pamiątkę. Wspólna wycieczka dostarczyła wiele wrażeń, była okazją

do wspólnych rozmów i opowieści.

Zajęcia wakacyjne tradycyjnie zakończyliśmy wspólnym grillem.

Na dalszy czas wakacji życząc wszystkim wspaniałego wypoczynku, pięknej pogody, odkrycia ciekawych miejsc, wspaniałych wrażeń i bezpiecznych powrotów do domu.

KRZYSZTOF KOZIOŁKIEWICZ

„Toczydło” po raz 15 !

„Toczydło” to gminny konkurs plastyczny polegający na wykonaniu pojazdu lub rzeźby na kołach napędzanej energią kinetyczną przez zjazd z góry. Pomysłodawcą i organizatorem konkursu jest nauczyciel plastyki w SP w Tyczynie pan **Krzysztof Koziołkiewicz**.

W tym roku „Toczydło” świętowało swoje 15-lecie! Tematem pracy był pojazd napędzany energią odnawialną słońca i wiatru. Elementem „Toczydeł” były więc wiatraki i imitacje paneli słonecznych.

Uczniowie zbudowali 45 toczydeł i toczydełek – 20 dużych, którymi zjeżdżali uczniowie z Tyczyna i Matysówki oraz 25 małych modeli.

Jury w składzie: Burmistrz Tyczyna – **dr Jan Hermaniuk**, Komendant Policji w Tyczynie pan **Roman Żądło** oraz dyrektor SP w Tyczynie – pani **Bogumiła Bomba** wybrała laureatów konkursu.

Zdobywczynią głównej nagrody (rower – ufundowany przez Burmistrza Tyczyna) została uczennica kl. IV b **Berenika Bialic**, która wykonała żaglowiec skonstruowany na trójkółowym rowerku.

Za najciekawszy zjazd były puchary fundowane corocznie przez AUTOMOBILKLUB w Rzeszowie.

I miejsce (puchar) zdobył **Kamil Haszko** z kl. VI, który wykonał „Trójkółowiec”, II miejsce zajął **Damian Stec** kl. VI za „Zieloną Cabrio” oraz jadącą „Wiatrobotem” **Karolina Mendoń** z kl. V.

Kolorowy świat z książką

Jak zachęcić dziecko do czytania? Czy można wakacje spędzić z książką? Na te pytania szukaliśmy odpowiedzi podczas wakacyjnych zajęć z dziećmi. Po raz kolejny spotykamy się z przedszkolakami na wspólnym czytaniu bajek pod hasłem „Czytanie na trawie”.

Już 4 lipca odwiedziły nas dzieci z Przedszkola Sióstr Św. Dominika w Tyczynie. Poznały przygody warzyw i owoców z wiersza A. Frączek „Ale heca”. Następnie był konkurs. Każde dziecko losowało karteczkę z bajkowym bohaterem i odpowiadało z jakiej bajki pochodzi.

16 lipca br. dzieci z przedszkola Chatka Puchatka poznały przygody bajkowego bohatera Groszka i jego przyjaciół. Wspólne czytanie odbyło się w plenerze tyczyńskiego parku. Nie obyło się bez małego konkursu i zagadek. Na zakończenie zajęć dzieci dostały słodkie co nieco. Główną rolę w zajęciach poświęciliśmy książce, a całe spotkanie było tak zorganizowane, aby czytanie zawsze sprawiało dziecku przyjemność.

Dzieci z przedszkola Chatka Puchatka

Drodzy Czytelnicy,

W lipcu i sierpniu Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie będzie czynna od **poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00**. W soboty biblioteka będzie **nieczynna**. Za utrudnienia przepraszamy. Przypominamy również Czytelnikom o **zwrocie zaległych książek**.

Dzieci z Przedszkola Sióstr Św. Dominika podczas czytania w Bibliotece

Dożynki Gminy Tyczyn 24 sierpnia 2014 r.

godz. 14.30 - zabawy i konkursy dla dzieci, jarmark produktów lokalnych;

godz. 15.00 - uroczysta Msza Św. dziękczynna w Kościele Parafialnym w Tyczynie;

godz. 16.15 - przemarsz korowodów dożynkowych do parku;

godz. 17.00 - prezentacje wieńców dożynkowych; przekazanie chleba władzom samorządowym; występy zespołów ludowych: „Tyczyniacy”, „Borkowianie”, „Hermanowiacy”, „Matysowianie” i „Kapeli Wójta Tycznera” oraz zespołów z Węgier;

godz. 19.00 - koncert zespołu disco-polo **DIADEM**

godz. 20.30 - koncert kapeli góralskiej „Zbóje”

godz. 22.00-23.00 - dyskoteka pod chmurką

Ludowy Klub Sportowy „Jar”

zaprasza dzieci z klas 0-IV na treningi tenisa stołowego od sierpnia br. do **Centrum Kultury i Rekreacji** w Kielnarowej, zapisy prowadzi trener **Gracjan Nowak tel. 723-297-463** oraz do sekcji łucznictwa klasy od III-VI treningi prowadzi trener **Jan Szeliga tel. 508-153-541**.

Zapraszamy!

Tyczyn w obliczu I Wojny Światowej

„Będziecie w domu, zanim spadną liście”

- Wilhelm II, cesarz Niemiec do żołnierzy odchodzących na front, sierpień 1914 r.

I Wojna Światowa, konflikt o bezprecedensowych rozmiarach, zmieniła świat na zawsze. Co szczególnie ważne, stanowiła epilog istnienia Królestwa Galicji i Lodomerii, tym samym tworząc przestrzeń dla niepodległej Polski. Przyniosła nie tylko znaczące zmiany polityczne, ale i społeczne, dla ludności oznaczając między innymi daleko idące wyrzeczenia, rozdzielone rodziny i tysiące ofiar działań zbrojnych. Wydarzenia wojenne znajdują wyrazne odbicie w historii małej skali, jaką są losy społeczności dawnego Tyczyna i okolicznych miejscowości. Wśród imion i nazwisk naszych wciąż wspominanych przodków, znanych z anegdot i zdjęć. Upływająca w 2014 r., setna rocznica wybuchu Wielkiej Wojny jest godnym pretekstem dla ich przypomnienia.

W drugiej dekadzie XX w. życie w Tyczynie wciąż toczyło się stałym rytmem, wśród rokrocznych wyborów, świąt patriotycznych i pracy na roli. Niemniej na arenie międzynarodowej napięcie rosło z roku na rok, wróżąc rychłe zmiany. 28 czerwca 1914 r. do Tyczyna dotarła poruszająca wieść o zamachu na austriackiego następcę tronu w Sarajewie. Miesiąc później cesarz Franciszek Józef „ze spokojnym sumieniem” wypowiedział wojnę Serbii, rozpoczynając ogólnoswiatowy konflikt zbrojny.

Wojna błyskawicznie zmieniła życie okolicznych mieszkańców, którzy mieli jedynie kilka dni na pożegnanie bliskich mężczyzn, braci, synów i mężów. 31 lipca 1914 r. w Tyczynie ogłoszono powszechną mobilizację. Ks. Knendich odnotował okoliczności niespodziewanego,

Cesarz Franciszek Józef

Wilhelm Rożkiewicz

masowego poboru: *Do 3 sierpnia [w kościele] ruch ogromny. Wszyscy zawezwani w sobotę pierwszego sierpnia od wczesnego ranka stawili się do spowiedzi i Komunii św. (...) 2 sierpnia w niedzielę znowu tłumy do spowiedzi - wśród głośniego płaczu całego kościoła pożegnałem żołnierzy.* W ciągu kilku dni od ogłoszenia poboru rekruci musieli udać się do punktu zbornego w Rzeszowie, skąd ci młodszy i zdrowsi ruszyli koleją bezpośrednio na front. Ostatecznie w okolicy nie było rodziny niedotkniętej obowiązkiem wojskowym lub jego konsekwencjami. Do wojska dostali się nie tylko chłopcy, ale również osoby piastujące ważne dla społeczności funkcje, m.in. **Wilhelm Rożkiewicz**, radny miasta, nauczyciel i kierownik szkoły w Tyczynie.

Kampania przeciwko Rosji szybko przybrała niekorzystny obrót, gasząc wiarę Galicjan w zwycięstwo i szybkie zakończenie wojny. Jeszcze w sierpniu 1914 r. wojska austriackie znalazły się w głębokim odwrocie, a linia frontu błyskawicznie zbliżała się do Tyczyna. Wśród pogłosek o barbarzyństwie Rosjan, wspieranych przez austriacką propagandę, rozpoczął się masowy exodus ludności z terenów zagrożonych inwazją. Okolice Tyczyna opuściło większość urzędników i nauczycieli. Dochodziło do wybuchów paniki. **Michał Mikoś**, nauczyciel z Hermanowej, opisał ucieczkę chłopów z Białej, wywołaną plotką o planach spalenia wsi. Wspomina również fakt ukrywania zbo-

ża i plonów w prowizorycznych, podziemnych jamach z dala od domostw w obawie przed rabunkiem i ogniem artyleryjskim. Faktycznie Rosjanie po raz pierwszy wkroczyli na tyczyński rynek już 21 września, po raz drugi na początku listopada, tym razem rozpoczynając długi okres okupacji trwający aż do wiosny 1915 r.

O okresie rosyjskiej okupacji wiemy stosunkowo dużo. Zamknięte zostały okoliczne szkoły, podobnie jak wiele innych publicznych budynków, zamienione na kwatery dla obcych wojsk, zmierzających na zachód. Wydaje się, że większość rosyjskich żołnierzy było takimi samymi ofiarami masowego poboru i wojny jak Polacy z Galicji. Część „Moskali” mówiła nawet po polsku. Mimo to podczas okupacji wciąż dochodziło do różnego rodzaju ekscesów wynikających z braku odpowiedniej dyscypliny. Zdarzało się, że obcy żołnierze plądrowali opuszczone mieszkania i domostwa, pozostawione przez uchodźców, zwłaszcza w trakcie zajmowania nowych miejscowości lub szybkiego odwrotu. Pospolitym rabunkiem najczęściej parali się Kozacy. Kronika szkoły w Hermanowej wymienia przypadki pobicia i odzierania mieszkańców z odzieży i przedmiotów osobistych „w biały dzień”. Ofiarą rabunku stał się nawet zarządca folwarku w Hermanowej. Szczególnie cierpieli pozostali w miasteczku Żydzi. Wiemy również, że w okolicy Tyczyna chłopom sporadycznie zabierano wozy i zwierzęta gospodarskie, raczej nie na cele wojskowe, ale z pobudek osobistych. Michał Mikoś przytoczył związaną z tym procederem zabawną anegdotę: *Michał Piech przyszedłszy do domu, tak powiada do żony: Wiesz co – ci Moskale to dobrzy ludzie. Przywieźli do naszej wioski już zabita świnia – pomogłem im ją oczyścić i rozebrać. Po ugotowaniu gościli mnie szynką, a nawet duży kawał dali mi do domu dla ciebie. A ty pokrako będziesz mi tu chwalił Moskale! Zamiast siedzieć w domu to się włóczysz! Toć naszą świnia zabili i porwali. Piękna dobroć z ich strony.*

Okupacja rosyjska miała swoje dobre strony, także dla tyczyńskich Żydów. Znacznie ożywił się

handel. Rosyjscy żołnierze przywozili ze sobą masę towarów na wymianę z mieszkańcami. W ciągu kilku miesięcy wykształcił się zupełnie nowy rynek zbytu na alkohol. Rosyjska armia była ponadto bardzo dobrze zaopatrzona w żywność, przez co jej ceny znacząco spadły w stosunku do pierwszych miesięcy wojny.

Wiosną w wyniku udanej kontr ofensywy Austriacy zyskali przewagę na galicyjskim froncie dzięki wsparciu Niemców. W okolicy Tyczyna masowy odwrót wojsk rosyjskich rozpoczął się 5. maja. Dniem i nocą tyrkotały wozy z amunicją i żywnością. 11. maja miejsce Rosjan na traktach i w kwaterach zajęli Niemcy i Austriacy. Już w czerwcu, po powrocie sił nauczycielskich z uchodźstwa ponownie uruchomiono szkołę.

Sytuacja mieszkańców po zakończeniu okupacji nie polepszyła się. Austriackie wojsko narzuciło społeczeństwu represje i szereg uciążliwych przepisów. Ograniczono możliwości podróżowania. Zacieśniono kontrolę prasy i cenzurę korespondencji. Pobór do wojska stopniowo rozszerzano o kolejne roczniki. Długotrwały wysiłek wojenny musiał poważnie odbić się na poziomie życia mieszkańców Tyczyna. Sytuacja uległa znaczącemu pogorszeniu względem lat 1914 i 1915. Austriackie władze wprowadziły kartkowy system reglamentacji niedostatecznych zapasów żywności i podstawowych artykułów. Ceny, mimo oficjalnych ograniczeń, wciąż rosły. Wreszcie mnożyły się przymusowe, wojskowe skupki i rekwizycje zwierząt gospodarskich oraz metali niezbędnych dla przemysłu wojennego. W 1916 r. w Tyczynie, podobnie jak w całej okolicy Rzeszowa, przeprowadzono przymusowy skup dzwonów kościelnych.

Posiadamy informacje, że mimo kiepskiej aprowizacji, w Tyczynie i okolicy prowadzono działalność charytatywną. Wiemy, że z tyczyńskiej szkoły, w roku 1915 i następnym, do Rzeszowa wysyłano paczki dla polskich żołnierzy i jeńców. Prowadzono zbiórki różnych artykułów: wełny, kauczuku, starego żelaza, w obliczu braku żywności zebrano nawet dziesiątki kilogramów kasztanów i pokrzyw. W maju 1916 r. podczas ogólnopowiatowego „Tygodnia Czerwonego Krzyża” dokonano w okolicy zbiórki znacznej sumy pieniędzy.

Ciąg dalszy na stronie 16

Rekwizycja dzwonów przez Austriaków, miejsce nieznane

Jeńcy wojenni w Charkowie, pierwszy po prawej obok brodatego mężczyzny, majster murarski z Tyczyna, Ludwik Szpala

Arnold Jelinek w stopniu majora

Leonard Sawicki, w stopniu plutonowego

Ciąg dalszy ze strony 15

W 1918 r. stało się jasne, że znienawidzone w okresie wojny Cesarstwo Austriackie ma się ku upadkowi. Na horyzoncie rysowało się odzyskanie niepodległości. Upadek austriackiej administracji zaznaczył się w Tyczynie serią gwałtownych wydarzeń. Gdy 31. października 1918 r. tyczyński posterunek żandarmerii został opuszczony przez austriackich funkcjonariuszy, w miasteczku zapanował chaos. Kierownik szkoły Wilhelm Rożkiewicz, dla opanowania sytuacji, natychmiast zorganizował prowizoryczną, obywatelską „radę wojсковą”. Mimo to, już 1. Listopada, chłopci i mieszcianie, zapewne z udziałem ukrywających się w okolicy dezertów, dokonali masowego rabunku żydowskich sklepów umieszczonych wokół rynku. Wygląda na to, że zmęczona wojną ludność wiejska z okolicy Tyczyny była przekonana, iż odzyskanie niepodległości oznacza dla nich radykalne zmiany, w tym przyzwolenie na rabunek mienia żydowskiego, pańskiego i kościelnego. Tego typu epizody miały miejsce w wielu miejscowościach na terenie Galicji w 1918 i 1919 r.

Historia pierwszej wojny światowej w Tyczynie i okolicy zawiera również wart osobnego wyszczególnienia wątek legionowy. Wiemy, że do Legionów na pewnym etapie dołączyło 35 mężczyzn z samego mia-

Józef Drawicz Drajek, 1915 r.

steczka. Znacznie więcej informacji posiadamy o ochotnikach z Budziwoja i Hermanowej. W Hermanowej werbunek do Legionów przeprowadził Michał Mikoś, wówczas nieczynny członek Związku Strzeleckiego. Listę dziesięciu ochotników znaleźć można na kartach kroniki Hermanowskiej szkoły. Z wojny nie powrócił jedynie nastoletni **Wojciech Matuła**, poległy w bitwie pod Kyrilabą w Rumunii. W dniach 18-22 czerwca 1915 r. z Budziwoja wyruszyła grupa 21 członków tamtejszej komórki Strzelca, pod wodzą stu-

denta Wydziału Prawa Uniwersytetu Lwowskiego, **Józefa Drajka**. Dwóch budziwojan, **Tomasz Paśko** i **Julian Błazej**, zginęło w bitwie pod Krzywopłotami, jesienią 1914 r. Warto zaznaczyć, że większość okolicznych Legionistów stanowili uczniowie i absolwenci, osoby poniżej oficjalnego wieku poborowego, 21 lat.

Słowem podsumowania, można stwierdzić, że burzliwy okres I wojny światowej przebiegł w Tyczynie stosunkowo spokojnie. W bezpośrednim otoczeniu miasteczka nie prowadzono jakichkolwiek intensywnych walk zbrojnych, jedynie przemarsze i kwatery wojsk. Losy samych Tyczyńian giną w morzu epizodów lat 1914-1918. Mimo to wciąż zajmują miejsce w pamięci ich potomków zamieszkujących miasteczko i okolicę. Z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej w nadchodzących miesiącach będą mieć miejsce uroczystości upamiętniające setną rocznicę wybuchu Wielkiej Wojny. 21. września w Sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie zostanie wygłoszone odczyty i prezentacje dotyczące minionych konfliktów zbrojnych. W listopadzie na ścianie Szkoły Podstawowej w Hermanowej zostanie odsłonięta tablica upamiętniająca nazwiska tamtejszych legionistów. Organizatorzy zapraszają do uczestnictwa w tych uroczystościach.

ZOFIA DOMINO, KS. BOGDAN TĘCZA

Śladami historii

28 czerwca 1914 r. w Sarajewie zastrzelono arcyksięcia Franciszka Ferdynanda oraz jego małżonkę Zofię. Było to bezpośrednią przyczyną wybuchu I Wojny Światowej a zara-

zem początkiem katastrof XX wieku, którymi były I i II Wojny Światowe. Pokój po 1945 r. trwa w Europie już prawie 70 lat z wyjątkiem tragicznych wydarzeń na Bałka-

nach. Nam, współcześnie żyjącym należy pamiętać o tych tragicznych wydarzeniach XX wieku.

W dniu 2 lipca 2014 r. Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej zaprosiło młodzież należącą do Związku Strzeleckiego „Strzelec – Orleń” działającego przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Tyczynie wraz z ich opiekunem **ks. Bogdanem Tęczą** na wycieczkę historyczną do Hyżnego, gdzie dzieciństwo i młodość spędził gen. Władysław Sikorski – uczestnik obu Wojen Światowych.

O historii Hyżnego i gen. Władysława Sikorskiego – jego życiu i działalności, o latach spędzonych w Hyżnem opowiadała młodzieży emerytowana nauczycielka pani **Zofia Krztoń**.

Gen. Władysław Sikorski (1881 – 1943) był w 1908 r. współzałożycielem Związku Walki Czynnej, a od 1910 r. prezesem powołanej legalnie, masowej organizacji paramilitarnej – Związku Strzeleckiego.

W sierpniu 1914 r. wraz z Jó-

zefem Piłsudskim i Kazimierzem Sosnkowskim tworzył Legiony Polskie. W 1939 roku został premierem Rządu Polskiego we Francji i Naczelnikiem Sił Zbrojnych – powołał Związek Walki Zbrojnej. 4 lipca 1943 r. zginął w katastrofie lotniczej na Gibraltarze.

Dzięki uprzejmości dyrektorów szkoły **Urszuli Krztoń** i **Henryka Sieńko** tyczyńskie Orleńta odwiedziły dawny dwór Jędrzejowiczów

oraz Izbę Pamięci Władysława Sikorskiego, w których znajdują się pamiątki związane z wielkim Polakiem oraz jego osobistym kierowcą Kazimierzem Sową, pochodzącym z Brzezówki. Pod tablicą poświęconą gen. Władysławowi Sikorskiemu mieszcząca się na ścianie hyżneńskiego dworu złożono wiązanek biało- czerwonych kwiatów od TMZT i ZS „Strzelec – Orleńta” w Tyczynie.

Następnie młodzież udała się

do hyżneńskiego kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP, będącego zarazem sanktuarium maryjnym. Historię Kościoła i cudownego wizerunku Matki Bożej Hyżneńskiej opowiadał ksiądz wikary.

Modląc się przed obrazem MB Łaskawej tyczyńskie Orleńta dziękowały Bogu za pokój i upraszały o pokój na przyszłość.

MARTYNA KŁOS

Śpiewam i tańczę

Sezon artystyczny 2014 dobiegł końca. Jego podsumowaniem był koncert dziecięcych i młodzieżowych zespołów artystycznych działających przy M-GOK w Tyczynie, pt. „Śpiewam i tańczę”. Odbył się on 18 czerwca br na naszej tyczyńskiej scenie.

Na występy dzieci przybyła licznie zgromadzona publiczność. Jako pierwsza wystąpiła (i równocześnie zadebiutowała) grupa wokально-rytmiczna „**Maluszki z Tyczyna**” pod kierownictwem pana **Waldemara Wywrockiego**. Zaprezentowała ona piosenki oraz taniec pt. „We-

sole koło”. Zaraz po niej, w ludowy nastrój wprowadziła nas grupa młodszych „**Niezapominajek**”, które działają przy Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej, pod okiem pani **Pauliny Paszek-Kruczyńskiej**. Prowadzi ona także starszą grupę dziewczynek, które pozytywnie zaskoczyły naszych widzów swoim dynamicznym tańcem. Na scenie, w swoich kolorowych strojach wystąpiły również dwie grupy „**Katarzynek**” oraz „**Askara**” z Tyczyna, których instruktorką i choreografką jest pani **Marzena Miczałowska**. Między występa-

mi zespołów, gościnnie zaprezentowały się solistki chóru Sancta Musica: **Patrycja Jurek** i **Daria Marcinek**, które wokalnie przygotowały pani **Agnieszka Fudali** oraz **Oliwia Hałoń** i **Natalia Paśko** z grupy działającej przy Domu Ludowym w Hermanowej, którymi kieruje pani Dorota Ząbek. Swoją sceniczny debiut miała również Martyna Krzanowska, która przy akompaniamencie pana **Zbigniewa Dudka**, zagrała na skrzypcach piosenkę z filmu „Titanic” pt. „My heart will go on” oraz „Suliko”. Po raz pierwszy na naszej scenie wystąpił także taneczny zespół folkowy „Młodzi Tyczyniacy”. Nie zabrakło też breakdancerów grupy „**Wataha**” z Tyczyna, która najbardziej porwała naszych małych artystów.

Finałem było wspólne wystąpienie wszystkich grup tanecznych i wokalnych na scenie tyczyńskiego Domu Kultury, w rytmie piosenki tytułowej „Śpiewam i tańczę”, wykonanej przez Oliwię Hałoń. Koncert dedykowany był rodzicom z okazji Dnia Mamy i Taty.

LUCJAN OSIADŁY

Sukces w wojewódzkim konkursie

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Rzeszowie była organizatorem Wojewódzkiego Konkursu „10 lat Polski w Unii Europejskiej - jak zmienia się moje Podkarpacie?”.

Partnerem merytorycznym konkursu był Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Rzeszowie, działający pod auspicjami Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Konkurs polegał na przygotowaniu pracy, która w ciekawy sposób, widziany oczami uczniów, zobrazuje zmiany, jakie zaszły w wyglądzie: swojej miejscowości, w szkole, bliższym i/lub dalszym środowisku - czyli jak zmieniło się Podkarpacie w czasie ostatnich 10 lat, gdy Polska jest członkiem UE.

Do konkursu zgłosiliśmy 3 prace uczniów ze SP w Borku Starym: **Weroniki Bembenek, Andżeliki Filip i Mikołaja Szpali**. Wszystkie zostały przygotowane w formie prezentacji multimedialnej w programie Power Point.

Miło nam donieść, że praca **Andżeliki Filip** uzyskała wyróżnienie.

Uroczystość finałowa odbyła się 6 czerwca br. w siedzibie RODM w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Andżelika zapoznała zebranych ze sposobem zbierania materiałów do pracy oraz zaprezentowała ją z własnym komentarzem. W nagrodę otrzymała cenne nagrody oraz dyplom.

Należy też dodać, że udzieliła wywiadu, który został wyemitowany w Aktualnościach TVP Rzeszów.

Prace wszystkich uczestników zostały przygotowane pod kierunkiem pani **Anny Patrzyk** – nauczycielki informatyki.

Gratulujemy Andżelice sukcesu i życzymy następnych.

MAGDALENA KAWA-SZPALA

Sukcesy plastyczne uczniów

23 maja br. odbył się uroczysty finał trzech wojewódzkich konkursów plastycznych zorganizowanych przez Stowarzyszenie Producentów Żywności Ekologicznej EKO DAR, Szkołę Podstawową nr 25 w Rzeszowie, Powiatową Stację Sanitarно – Epidemiologiczną w Rzeszowie oraz Zespół Szkół Gospodarczych w Rzeszowie.

Konkursy są jednym z działań realizowanych w ramach Programu „Zdrowo jem – zdrowo żyję”, nad którym honorowy patronat objął

Podkarpacki Kurator Oświaty. Wręczenie nagród miało miejsce podczas Międzynarodowych Targów Żywności i Produktów Ekologicznych EKO GALA 2014 r. w Hali Podpromie w Rzeszowie.

W konkursie plastycznym dla dzieci z przedszkoli i grup przedszkolnych ze szkół podstawowych województwa podkarpackiego pt.: „Mały ekolog. W mlecznej krainie” laureatkami (spośród prawie 100 prac) zostały **Karolina Pluta** i **Maja Szpala**. Prace plastyczne

zostały wykonane pod kierunkiem pani **Joanny Krztoń**.

W konkursie dla uczniów klas I – III szkół podstawowych pt.: „Mój ekologiczny świat. Zdrowe, bo z mleka” została nagrodzona (z ponad 100 prac) praca **Kamili Wróbel** z klasy III.

W konkursie dla uczniów klas IV – VI szkół podstawowych pt.: „Zdrowy styl życia. Produkty mleczne dla zdrowia” laureatką została **Andżelika Pękała** z kl. V.

ANNA PATRZYK, JADWIGA SITEK - ORGANIZATORKI KONKURSU

Konkurs „Bądź aktywny - będziesz zdrowy” rozstrzygnięty

SP w Borku Starym była organizatorem Gminnego Konkursu Grafiki Komputerowej „Bądź aktywny - będziesz zdrowy”. W konkursie brali udział uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Tyczyn. Przedmiotem konkursu, skierowanego do uczniów klas IV – VI, było wykonanie metodą grafiki komputerowej pracy – plakatu promującego aktywność fizyczną.

28 maja br. w naszej szkole odbyło się uroczyste podsumowanie i ogłoszenie wyników konkursu. Po krótkim wprowadzeniu w tematykę zdrowego stylu życia, dzieci z kl. IV i VI wykonały inscenizację pobudzającą do refleksji i przemyśleń nad przyczyną powstawania otyłości – podstawowego problemu współczesnego społeczeństwa.

Następnie organizatorzy przeszli do podsumowania konkursu. Do Komisji konkursowej wpłynęło

40 prac ze wszystkich szkół podstawowych gminy Tyczyn. Decyzją Komisji nagrodzono 16 prac. Pierwsze 3 miejsca nagrodzono ex aequo.

> I miejsca zajęły: **Aleksandra Stanio** (SP Kielnarowa) i **Karina Kudła** (SP Borek Stary).

> II miejsca zajęły: **Sandra Turaj** (SP Tyczyn) i **Julia Patrzyk** (SP Borek Stary).

> III miejsce zajęły: **Oliwia Król** (SP Matysówka) i **Andżelika Filip**

(SP Borek Stary). Ponadto wyróżnienia otrzymali: **Weronika Bembenek** (SP Borek Stary), **Aleksandra Kościółek** (SP Hermanowa), **Aleksandra Ossolińska** (SP Borek Stary), **Adrian Płonka** (SP Matysówka), **Patrycja Rusinek** (SP Matysówka), **Adrianna Szczypek** (SP Hermanowa), **Mikołaj Szpala** (SP Borek Stary), **Weronika Zając** (SP Tyczyn), **Marta Zawadzka** (SP Tyczyn), **Dominika Zięba** (SP Kielnarowa).

Nagrody i dyplomy wszystkim laureatom wręczył dyrektor szkoły **Lucjan Osiadły**.

Dziękujemy wszystkim opiekunom za zachęcenie dzieci do udziału w konkursie i cenne wskazówki przy powstawaniu małych dzieł graficznych. Wszystkim uczestnikom gratulujemy wspaniałych prac oraz życzymy dalszych sukcesów.

ANNA PATRZYK

Ogólnopolski sukces Mikołaja

Serwis **Sieciaki.pl** zaprasza internautów do udziału w różnych konkursach, niezależnie od wieku. Co miesiąc pojawiają się nowe, ciekawe tematy konkursowe.

Kolejnym dużym sukcesem zakończył się udział uczniów SP w Borku Starym w konkursie zorganizowanym w miesiącu czerwcu.

Mikołaj Tereszkiwicz (Punkt Przedszkolny) jako najmłodszy sieciak naszej szkoły odniósł zwycięstwo. Spośród wielu prac nadesłanych z całego kraju, praca konkursowa Mikołaja - „**Sieciomisia w czasie**” - zajęła I miejsce.

Gratulujemy Mikołajowi sukcesu i życzymy następnych.

JOANNA KRZTOŃ, ELŻBIETA KONIEWICZ

Przedszkolaki na czołowych miejscach w województwie

„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

Jan Paweł II

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Sokołowie Małopolskim był organizatorem **II Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Plastycznej oraz Grafiki Komputerowej dla Dzieci i Młodzieży** pt. „Jan Paweł II - w sercu i pamięci”.

Konkurs był objęty patronatem Burmistrza Gminy i Miasta Sokołów Małopolski oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Sokołowskiej.

Udział uczniów Szkoły Podstawowej w Borku Starym w tym konkursie zakończył się sukcesem.

W kategorii praca plastyczna dzieci przedszkolne nagrodę otrzymała **Maja Szpala** z Punktu Przedszkolnego, a praca **Aleksandry Bator** z „zerówki” uzyskała wyróżnienie.

Serdecznie gratulujemy naszym najmłodszym plastykom i życzymy następnych sukcesów.

ANNA PATRZYK

Międzynarodowy sukces młodego grafika

W czerwcu uczniowie naszej szkoły wzięli udział w Międzynarodowym Konkursie Plastycznym dla młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów na temat „Ilustracja do utworu Marii Konopnickiej” zorganizowanym przez Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu.

Zadaniem konkursowym było przygotowanie pracy plastycznej,

która będzie ilustracją do wybranych utworów poetki i pisarki. Prace można było wykonać za pomocą różnorodnych technik plastycznych: malarstwa, rysunku, grafiki (warsztatowej i komputerowej).

Prace konkursowe z naszej szkoły wykonane zostały techniką grafiki komputerowej.

21 czerwca br. w Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu odbyła się uroczystość z wręczenia nagród i wyróżnień zwycięzcom konkursowych zmagani. Wśród laureatów i finalistów znaleźli się uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z całej Polski. Prace nadesłali również uczniowie szkół polonijnych z Białorusi, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Miło nam donieść, że uczeń Szkoły Podstawowej w Borku Sta-

rym **Dominik Chyłek** z kl. II zdobył wyróżnienie. Jego praca przedstawiająca przerażonego Stefka Burczymuchę została dostrzeżona i doceniona przez jury, w którego skład weszli znani ze swoich twórczych dokonań plastycy i artyści: pan **Marek Wiatr**, pan **Jerzy Duda** i pan **Dariusz Zajdel**.

Dominik otrzymał oprócz dyplomu, nagrody rzeczowe - drobne upominki i 15 pięknie wydanych książek. Najlepsze oraz wyróżnione ilustracje są prezentowane w Muzeum na wystawie czasowej do 17 sierpnia 2014 r.

Gratulujemy Dominikowi sukcesu i życzymy następnych.

Dziękuję p. Danucie Szczypek za pogłębianie wiedzy uczniów na temat twórczości Marii Konopnickiej podczas zajęć z edukacji polonistycznej w klasie II, co znalazło odzwierciedlenie w czasie zajęć komputerowych i przyczyniło się do sukcesu.

SZKOŁA PODSTAWOWA W TYCZYNIE

KAROLINA JÓŹWIĄK, ANNA PONDO - KOORDYNATORKI PROGRAMU SDE

„Zielony Tydzień”

W ramach obchodów tegorocznego Światowego Dnia Ziemi zorganizowaliśmy w naszej szkole cykl ekologicznych imprez pod hasłem „Zielony Tydzień”.

Głównym celem podejmowanych przez nas działań było zachęcenie uczniów, nauczycieli oraz rodziców do podejmowania ekologicznego stylu życia i pokazanie, że nie jest to rzeczą trudną.

W poniedziałek 5 maja br. pan **Andrzej Hałoń** koordynował akcję „Sprzątanie Świata”, w której

uczestniczyli uczniowie klas IV-VI. Zaopatrzeni w plastikowe worki do segregacji śmieci i rękawiczki, udaliśmy się uliczkami Tyczyna, by uporządkować okolice przyległe do naszej szkoły. Systematyczny udział w akcjach sprzątania świata kształtuje wśród uczniów postawę odpowiedzialności za stan środowiska. Wyrabia także nawyk dbania o czystość wokół siebie i najbliższego otoczenia. Jest to również doskonała okazja do utrwalenia zasad segregowania odpadów. W tym

dniu zebrano 18 worków odpadów, dokonano ich segregacji na plastiki, makulaturę i inne. W akcji uczestniczyło 166 uczniów.

We wtorek zorganizowaliśmy „**Zielony Straganik**”, na którym uczniowie mogli kupić za symboliczną złotówkę owoce w zielonym kolorze. Zainteresowanie uczniów przerosło nasze najśmielsze oczekiwania i pokazało, że owoce są mile widziane w codziennej diecie dzieci.

Kolejny dzień tygodnia upłynął nam na zbiórce surowców wtór-

nych. Zadaniem każdego ucznia było przyniesienie do szkoły 1 kg makulatury lub kilku sztuk puszek aluminiowych. Uczniowie, którzy włączyli się w tę akcję, otrzymywali imienny „zielony bilecik”, który upoważniał ich do otrzymania z rąk wychowawcy dodatknych punktów z zachowania. Nie była to jedynie jednodniowa akcja, gdyż od września do końca roku szkolnego zbieramy systematycznie makulaturę, puszki aluminiowe oraz butelki plastikowe. Zebraliśmy dotąd ok. 6 ton makulatury i ponad 700 puszek. W tym dniu niemal wszyscy uczniowie przyszli do szkoły ubrani na zielono, by w ten sposób dać wyraz swojemu zaangażowaniu i poparciu dla działań, które podejmujemy wspólnie na rzecz ochrony środowiska.

W czwartek w klasach I - III pani **Joanna Kręciło**, a w klasach IV - VI pani **Karolina Józwiak** zorganizowały „Quizy ekologiczne”, wyłaniające „Mistrzów Ekologii”. W quizie brało udział po trzech przedstawicieli z każdej klasy. Zadaniem reprezentantów klas było rozwiązanie

testu pt.: „Dbamy o swoją planetę” oraz rozwiązywanie zagadek przyrodniczo - ekologicznych.

W ostatnim dniu „Zielonego Tygodnia” spotkaliśmy się na podsumowaniu naszych działań. W klasach 0 - III odbył się „Festiwal Ekologiczny”. Dzieci śpiewały piosenki, recytowały wiersze i prezentowały inscenizacje ekologiczne. Każda klasa przygotowała również stylizację ucznia „Matka Ziemia”. Podsumowaliśmy w tym dniu realizację dwóch projektów ekologicznych w ramach ogólnopolskich kampanii o wodzie „WODA - nie marnuję” i „Woda nas uwodzi”. Oba projekty mogliśmy zrealizować dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem „EKOSKOP”. Celem tych warsztatów było zwrócenie uwagi na znaczenie wody słodkiej oraz propagowanie zrównoważonej gospodarki zasobami wody.

W tym samym dniu został również rozstrzygnięty szkolny konkurs na najciekawszy „List dla Ziemi”. Konkurs ten został zrealizowany w klasach IV - VI, w ramach akcji pod tą samą nazwą i został poprze-

dzony lekcjami tematycznymi. Zadaniem konkursowym było napisanie przez uczniów listu do dorosłych na wykonanym z makulatury papierze. W liście nasi uczniowie zachęcali innych do działań proekologicznych i poruszali temat gospodarki odpadami oraz recykling. Szczególną uwagę zwracając jednak, zgodnie z tegorocznym hasłem akcji na palenie śmieci w piecach domowych oraz problematykę niskiej emisji.

Dzięki zorganizowanym w „Zielonym Tygodniu” imprezom ekologicznym zdobywana przez uczniów wiedza nie była tylko teoretyczna, lecz praktyczna i bardziej trwała. Uczniowie mogli w terenie samodzielnie zaobserwować problemy i zagrożenia, o których słyszeli.

Duży wysiłek, zapał i pomysłowość włożony w przygotowywanie się do wspólnie zorganizowanych prezentacji, konkursów i działań na rzecz ochrony środowiska świadczą o dużej wrażliwości ekologicznej uczniów, odpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyją i o potrzebie życia w zgodzie z przyrodą każdego dnia.

SZKOŁA PODSTAWOWA W MATYSÓWCE

GRAŻYNA WYŻYKOWSKA

Sukces naszej uczennicy

Nasza szkoła uczestniczyła w projekcie edukacyjnym „Jak to z tym pieniądzem było... - Czyli historia pieniądza dla maluchów”. Dzieci z klas 0-III brały udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, na których przybliżona została im historia i rola pieniądza w życiu dawnych i współczesnych pokoleń oraz ukazane zosta-

ło znaczenie jakie odgrywa pieniądź w życiu człowieka.

W ramach projektu przeprowadzony był konkurs plastyczny pt. „Zaprojektuj pieniądź przyszłości”. Organizatorem w/w konkursu było Muzeum Okręgowe w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim. Uczniowie mieli zaprojektować monetę lub banknot dowolną techniką plastyczną. Podstawowy-

mi kryteriami oceny było prawdopodobieństwo samodzielnego wykonania pracy, ciekawa interpretacja proponowanej tematyki, walory artystyczne i estetyczne pracy.

Szczęście uśmiechnęło się do naszej uczennicy z klasy II **Kingi Dopart**, która zajęła I miejsce spośród 325 nadesłanych prac. Jej pracę można oglądać przez całe wakacje na wystawie w podcieniach Ratusza na rzeszowskim Rynku.

Serdecznie jej gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Impresje poetyckie prezentuje Adam Janiec

bez odwrotu

*zastanawiasz się jak tam jest
gdzie ludzkie stopy
są jak gęsie pióra
wznoszone podmuchem
wiatru
płyną ku niebu
by osiąść w wieczności
na stałe*

*zastanawiasz się jak tam jest
bez ciała będzie ci zimno
w białej szacie
z uśmiechniętymi oczyma
staniesz
na horyzoncie
ludzkiego przeznaczenia*

w małych dłoniach

*życie rozkwita słońcem
smutki oddala poza horyzont
tli się nadzieja
uśmiech dziecka
łączy rodzinę*

*w oczach błękitem
błyszczą utkane szczęście
chwile pamiętne
toną w płatkach
dzień noc mijają
bezpownownie*

*wzrasta iskierka
przyszłości wsparcie*

JOLANTA MICHNA - absolwentka Wyższej Szkoły Prawa i Administracji oraz Wyższej Szkoły Zarządzania w Rzeszowie, z zamiłowania poetka i animatorka kultury. Związana z Gminnym Kołem Poetów w Łańcucie. Swoje wiersze publikuje m.in. na portalach internetowych *E-Literaci*, *facebook*, *www.wierszek.pl*.

Jest współautorką kilku antologii i almanachów poetyckich. Opublikowała cztery tomy wierszy: *Nie ma nic bardziej konkretnego jak życie*, *Świąteczny Prezent*, *Co będzie kiedy już mnie nie będzie* oraz *Na dłoniach niosę życie*.

Nie (dobre) kino według Rafała Kaplity

Czas na zaległości

Pamiętam jak rok temu, dokładnie o tej samej porze zastanawiałem się o jakim filmie Państwu napisać. Żaden nie był wówczas godny uwagi, ba! żaden nie nadawał się nawet

do solidnej krytyki. Kino w okresie wakacyjnym przyzwyczało już do tego, że stopuje z jakością i ilością zarazem. Tytułów jest mało i trudno tak naprawdę wybrać coś dla siebie. Podobnie jest i tym razem. Choć widziałem kilka filmów, to nie traktuję ich jako godnych polecenia. „Gang wiewióra” jest tak naprawdę dla nikogo, „Na skraju jutra” z Cruisem ma wręcz niespotykane głupią fabułę, o kolejnej części „Transformersów” podobno szkoda nawet gadać.

Być może jest kilka filmów wokół których warto by się w lipcu i sierpniu zakręcić: „Po ślubie” tylko dlatego, że jest to film Jana Hrebjaka gwarantującego pewien poziom, ale znając życie i tak będzie niedostępny w okolicznych kinach, „Przychodzi facet do lekarza” ma zadatki na dobrego „rozśmieszacza”, tym bardziej, że jego autorem jest francuski komik Dany Boon („Jeszcze dalej niż północ”, „Nic do oclenia”), w sierpniu trzecia część „Niezniszczalnych” ale to z kolei dla fanów kina akcji spod bandery Sylwestra Stallone. Ewentualnie będzie jeszcze „Enemy” Denisa Villeneuve’a. Po tym jak zobaczyłem jego „Labyrynt” spodziewam się najlepszego.

To wszystko nie zmienia jednak faktu, że wybór będzie niewielki. Dlatego też, myślę, że lato to idealny czas do nadrobienia zaległości. Czas na tytuły, które chcieliśmy zobaczyć, ale nie znaleźliśmy czasu, albo zwyczajnie przeoczyliśmy. Na pewno każdy z Państwa ma filmy, których jest ciekawy. Jeśli nie – oto kilka moich propozycji filmowych od początku 2014 r.:

• **„Sierpień w Hrabstwie Osage”** – tytuł idealny na sierpień właśnie. Widziałem go dwa razy z rzędu, co nie zdarza mi się często. Można po-

wiedzieć, że to kolejny tytuł podejmujący temat relacji rodzinnych. Tych zresztą szczególnie trudnych. Ale to jednocześnie film bardzo ciekawie nawiązujący do współczesnej kondycji człowieka, również tej intelektualnej. Ten film obnaża i zawstydza. W dodatku jest bardzo emocjonujący. W rolach głównych znów doskonała Meryl Streep i prawdopodobnie w jednej z życiowych ról, nieco starsza już Julia Roberts.

• „Smak Curry” – kino indyjskie, którego nie powstydziliby się Ameryka. Bardzo przyjemne, lekkie i zabawne, ale miejscami także dramatyczne. Przez to jednak, że nie

amerykańskie to niedosłowne.

• „Non-stop” – nowoczesne kino akcji z Liamem Neesonem. Kto widział „Uprowadzoną” – wie o co chodzi. Współcześnie to pierwsza klasa rozrywki sensacyjnej.

• „Tajemnica Filomeny” – film, który dostał nominację do Oscara opowiadający o matce, której przed laty klasztor zabrał dziecko. Kobietę po latach poszukującą swojego syna jest tu postacią iście imponującą. Słyszałem jak mówiło się, że „Filomena...” jest atakiem na kościół katolicki. Otóż przyznam się, że to najbardziej pro religijny film jaki widziałem w ostatnich latach. Poruszająca i prawdziwa historia.

• „Grand Budapest Hotel” – tytuł dla tych, którzy lubią albo przynajmniej nie mają oporów przed kinem nietypowym, skonstruowanym według niestandardowych reguł. Ktoś może powiedzieć, że tego nie da się oglądać, ale ktoś kto „złapie klimat” dostanie jeden z najlepszych filmów roku.

O kilku innych, również niezłych tytułach pisałem w poprzednich numerach „Głosu...”. Jeśli nie znaleźli Państwo wówczas czasu na lekturę, odwołam się do pierwotnej myśli i przypomnę znów, że lato, to dobry czas do... Zresztą sami Państwo ustalcie.

MARIA ZEGAR – UCZESTNICZKA LEDNICY

„Tak, tak Panie! Ty wiesz, że cię kocham!”

Chodzące anioły, tańce, śpiewy i około 70 tys. młodych ludzi zebranych w tym samym miejscu i czasie. Tym właśnie może poszczycić się 18 Spotkanie Młodych Lednica 2000.

Tegoroczne zgromadzenie, w którym udział wzięło także 18 osób z naszej parafii z Tyczyna odbyło się pod hasłem „W imię Syna” – co jak wyjaśnia ojciec Jan Góra miało zwrócić naszą uwagę na różne aspekty synostwa (Boży, ludzki oraz społeczny). Początkowo nie wiedziałam czego mogę się tam spodziewać, jednak już od pierwszych minut naszego pobytu w Lednicy, wiedziałam, że ten wyjazd na długo pozostanie w naszej... w mojej pamięci.

Na miejsce dojechaliśmy ok. godz. 8 rano. Szybko przystąpiliśmy do rejestracji i już po niespełna 15 minutach rozkładaliśmy się w wyznaczonym sektorze. Mieliśmy niesamowite szczęście, ponieważ w miejscu, w którym się znaleźliśmy rozciągał się doskonały widok na scenę, a w zasadzie na jej telebimy, dzięki czemu mogliśmy brać aktywny udział we wszystkich uroczystościach. Po wstępnym rozeznaniu mieliśmy trochę czasu dla siebie. Każdy mógł wykorzystać go indywidualnie. Jedni odpoczywali po stosunkowo długiej podróży, inni korzystali z uroków lednickiego krajobrazu, a jeszcze inni z możliwości spowiedzi. Ja osobiście wybrałam tę trzecią, zresztą długo wyczekiwaną opcję. Spowiedź „wyjazdowa” zawsze kojarzyła mi się z czymś in-

nym - nie zawsze dostępnym. Kojarzyła mi się bardziej z rozmową. Z możliwością świadomego porozmawiania o tym co nas męczy, trapi, z okazją do tego aby dowiedzieć się czegoś o czym nie przeczytamy w żadnej z książek, ani nie udowodnimy tego na postawie żadnego twierdzenia matematycznego. Miałam świadomość, że nie będzie to zwykłe wyklepanie książeczkowych regulek, ale coś niesamowicie pięknego i prawdziwego. Muszę przyznać, że się nie zawiodłam. Czułam, że Duch Święty działa i kieruje moim życiem, co sprawiło, że sakrament pokuty okazał się jedną z najlepszych rzeczy jaka przydarzyła mi się tamtego dnia.

Około godz. 15 wszyscy zebraliśmy się na koronkę i kolejne części programu. W tym czasie każdy z nas jeśli tylko wykazywał taką potrzebę mógł rozmawiać, przyjąć skaplerz, czy też skorzystać z modlitwy wstawienniczej. I tutaj Duch Święty znowu nie przestał mnie zadziwiać. Po tym jak nad członkami naszej grupy została odmówiona modlitwa wstawiennicza zaczęły się dziać nieprawdopodobne rzeczy. Trudno znaleźć mi odpowiednie słowa które zdołałyby to wyrazić. Bliskość, jedność, radość, poczucie bezpieczeństwa – to wszystko za mało. Myślę, że najlepszym określeniem będzie zacytowana przeze mnie wypowiedź jednej z koleżanek: „dziewczyny – to jest cud”.

Tak faktycznie było! To co tam się działo było jednym wielkim cudem! Ja osobiście czułam niewiary-

godny spokój, szczęście. Atmosfera była po prostu doskonała. W każdym miejscu czuło się coś niesamowitego, jakbyśmy nagle znaleźli się w jakiejś odległej krainie gdzie nie istnieją takie słowa jak zmartwienie, czy troska o to, co wydarzy się jutro.

Gdzie wszystkie sprawy doczesne przestają mieć jakiegokolwiek znaczenie i liczy się tylko to, co tak naprawdę powinno się liczyć my i On. Czas niestety płynął bardzo szybko i nim się obejrzelśmy nadeszła pora na Mszę Świętą. Jednak w trakcie jej trwania nie opuszczał nas dobry nastrój. Śpiewaliśmy, tańczyliśmy, rozważaliśmy... Mieliśmy „nasze pięć minut” tylko z Nim i dla Niego.

Niestety, wszystko co dobre szybko się kończy. Zgodnie z planem po zakończeniu uroczystości na Polach Lednickich musieliśmy wracać do domu. Podróż minęła błyskawicznie. Wyjazd na 18 Spotkanie Młodych uważam za jak najbardziej udany. To co tam wydarzyło się w naszych sercach żadne słowa nie są w stanie opisać. Wiem, że wydaje się to nieprawdopodobne, ale żeby przeżyć coś takiego trzeba po prostu tam być.

Ja osobiście w tym roku byłam tam po raz pierwszy, ale z całą pewnością nie ostatni. Pewnie reszta grupy przyzna mi rację, że w tamtym miejscu na Polach Lednickich byliśmy świadkami i uczestnikami rzeczy niezwykłych. Mogliśmy poczuć chociaż cząstkę nieba już tutaj na ziemi.

Kwiaty na talerzu

Letnie łąki i ogrody zachwycają pięknem i różnorodnością barw oraz zapachów. Mienią się niczym kolory tęczy w promieniach lipcowego słońca. Kuszają, by zerwać je i ułożyć

w bukiet. Pośród nich jest jednak bardzo wiele kwiatów jadalnych, które bez obawy możemy uczynić składnikami letniego menu. Dostarczą nam w potrawach pięknych aromatów, nowych smaków, a także niepowtarzalnych wrażeń estetycznych. Dziś pragnę zachęcić Państwa do doświadczeń z kwiatami w kuchni.

Wszyscy doskonale znamy i cenimy kalafiory, brokuły. Goszczą one od dawna na naszych stołach. Cenione są za walory smakowe i zdrowotne. Na co dzień mało kto z nas zastanawia się nad tym, że spożywamy właśnie pąki kwiatowe podgatunków kapusty. Przez tysiące lat podstawową funkcją kwiatów było ich zastosowanie w ziołolecznictwie. Leczone nimi rozmaite przypadłości i choroby. Po dziś dzień sięgamy po zioła np. w chorobach układu trawienia, przeziębieniach czy nerwicach. Spisują się nadal doskonale. Niewielu z nas odważyło się jednak sięgnąć po nie i zastosować je podczas przyrządzania potraw. Jadalnych kwiatów możemy używać w naszej kuchni do dekorowania potraw, ale także, jako aromatyczne przyprawy, a nawet główny składnik dań. Możemy je zjadać na surowo, suszyć, smażyć, gotować i marynować. Czasem kilka kwiatów z domowego ogródka może zmienić zwykłą kolację w romantyczną i niezapomnianą ucztę.

W dzisiejszym artykule przybliżę Państwu kilka najbardziej popularnych kwiatów, które znamy niemal wszyscy, ale nie używamy ich w swojej kuchni na co dzień.

Zanim jednak rozpoczniemy nasze zbiory kwiatów jadalnych musimy pamiętać o kilku bardzo ważnych zasadach:

- Rośliny, które zbieramy z przeznaczeniem do zjedzenia nie mogą rosnąć w pobliżu drogi ani w rejonach zanieczyszczonych.
- Muszą to być rośliny, których nie przyskano środkami ochrony roślin, ani nie nawożono.

- Kwiaty powinniśmy zbierać w pogodny dzień, tuż przed południem, kiedy opadnie rosa. Najlepiej zbierać je do kosza lub jakiegoś przewiewnego pojemnika i przetworzyć tego samego dnia. Jeśli nie mamy takiej możliwości, to należy kwiaty owinąć w wilgotną ściereczkę i włożyć do lodówki do następnego dnia.

- Zebrane kwiaty zawsze myjemy pod bieżącą wodą. Aby pozbyć się malutkich owadów z kielichów kwiatowych np. koniczyzny, wystarczy je opłukać w wodzie z dodatkiem soli.

- Osoby z alergią powinny zacząć jedzenie kwiatów od kilku płatków, pamiętając, że nie powinny zjadać słupków kwiatów, pręcików ani dna kwiatowego. Osoby te powinny także dbać o staranne opłukiwanie płatków kwiatu z pyłku, który niesie najwyższe zagrożenie powstania alergii.

- Nie wolno spożywać kwiatów ze sklepów ogrodnich, bo z pewnością były hodowane na sztucznych nawozach, z użyciem różnych środków chemicznych, a większość z nich to trucizny! Wyjątek stanowią rośliny kupowane od dostawców posiadających certyfikat uprawy ekologicznej.

- Zbieramy wyłącznie kwiaty zdrowe.

- Jeśli planujemy domową hodowlę kwiatów do zjedzenia pamiętajmy, że nie wolno używać żadnych środków ochrony roślin, z wyjątkiem ekologicznych środków ochrony roślin jadalnych. Wszelkie szkodniki powinniśmy usuwać mechanicznie np. gazą lub palcami. Możemy także stosować oprysk przygotowany z naparu pokrzywy lub kiszzonego czosnku.

- Wybierając kwiaty do potraw, pamiętajmy, że każdy z nich ma inny smak, aromat i strukturę płatka. Spróbujmy kwiatów i zastanówmy się czy będą one dobrze komponowały z pozostałymi składnikami naszej potrawy. Kwiaty mogą mieć smak słodki, korzenny, kwaśny czy pikantny.

- Jeśli mamy jakiegokolwiek wątpliwości, co do zrywanych kwiatów, lepiej pomóc sobie np. atlasem roślin lub zaniechać ich zbioru.

- Uwaga na kwiaty trujące! Należą do nich m.in.: azalia, czyli rododendron lub różanecznik, barwinek, bieluni, goryczka, groszek pachnący,

cy, hiacynt, hortensja, irys, jaskier, kaczeniec, konwalia, krokus jesienny, lobelia, naparstnica, oleander, orlik, ostróżka, powojnik, psianka, tojad, wiciokrzew, wawrzynek wilcze łyko, wilczomlecz, zawilec, a także żonkile i narcyzy.

Do najbardziej popularnych i najbezpieczniejszych kwiatów jadalnych należą: **bratki, róże, fiołki, nasturcje, lawenda, kwiaty cukinii, ogórecznika i stokrotki.**

Mniszek lekarski, zwany często mleczem a przez dzieci dmuchawcem, uważany jest za bardzo wartościową roślinę jadalną. Możemy bezpiecznie zjadać wszystkie jej części, jednak najsmaczniejsze są młode listki mleczy, które nie rozpoczęły jeszcze kwitnienia. Używane są, jako składnik sałatek. Z kwiatów mniszka często przygotowuje się syrop i konfitury. Można także smażyć je w cieście. Doskonale smakują pąki kwiatowe mniszka smażone na maśle bez żadnej panierki. Są cennym pokarmem, gdyż zawierają karotenoidy, dużo witaminy C, wapń i potas.

Innym bardzo bezpiecznym kwiatem jadalnym jest stokrotka, której cała główka ma lekko ziołowy posmak. Stokrotki świetnie nadają się jako dodatek do zup, sosów, sałatek, ale także jako dekoracja deserów i ciast. Jadalne są wszystkie części tej rośliny.

Bardzo popularnym kwiatem jadalnym jest także koniczyzna biała i różowa. Jej kwiaty mają łagodny, słodki smak. Na surowo należy jednak jeść jedynie jej płatki, które wcześniej odrywa się od główki. Liście koniczyzny na surowo są ciężkostrawne, dlatego lepiej podawać je na gorąco np. jako dodatek do ryżu czy ziemniaków. Koniczynek wykorzystuje się do przygotowywania

naparów i syropów, gdyż posiada właściwości przeciwpalne, przeciwbólowe i zmiękczające.

Więcej wspaniałych przepisów możecie Państwo znaleźć w książkach Małgorzaty Kalembi – Drożdż, która jest doktorem biochemii i prowadzi wykłady na temat racjonalnego żywienia. Wiele ciekawych pomysłów na wprowadzenie kwiatów jadalnych do kuchni zamieszcza ona na swoim blogu kulinarnym „Trochę Inna Cukiernia”. Oprócz przepisów kuchni kwiatowej można znaleźć tam przepisy na ciasta i desery dla alergików, gdyż autorka jest mamą dwójki dzieci.

„Sałatka tajemniczy ogród” z książki **Małgorzaty Kalembi-Drożdż** pt. „Kwiatowa uczta”

Składniki na 4 porcje:

250 g mieszanki sałaty karbowanej i masłowej

1 liliowiec

1-2 malwy

2-3 aksamitki

1 pelargonie

2-3 begoni 2-3 nagietki

3-4 nasturcje

2-3 bratki

2-3 niecierpki

Sos

4 łyżki oliwy z oliwek

Sok z 1 cytryny

1 łyżka miodu

sól, pieprz do smaku

Na opłukaną i osuszoną sałatę układamy płatki liliowców i malw (po usunięciu pręcików i słupków). Z aksamitek odcinamy dna kwiatowe i mieszamy bardzo delikatnie z płatkami kwiatów. Polewamy sosem tuż przed podaniem.

Doskonałym pomysłem na gorące dni jest także przygotowanie kostek lodu z płatkami kwiatów. Wystarczy tylko trochę fantazji, by zachwycić domowników lub gości np. kompotem z kwiatowymi kostkami lodu. Świetnie sprawdzą się tu główki stokrotek lub fiołków ogrodowych.

Życzę Państwu niezapomnianych wrażeń estetycznych i smakowych. „Bo przecież we wszystkich bajkach małe elfy i dobre wróżki żywią się kwiatowym nektarem. Nie da się ukryć, że w jedzeniu kwiatów jest coś bajkowego...”

Bibliografia:

> Małgorzata Kalemba – Drożdż „Kwiatowa uczta. Jadalne kwiaty w 100 przepisach”, Agencja Wydawnicza „Ergos” s.c., Warszawa 2013

> Małgorzata Kalemba – Drożdż „Pyszne chwasty”, Wydawnictwo „Pascal”, Bielsko – Biała 2014

<http://pincake.blox.pl>

RYSZARD RZĄSA - PREZES LKS JAR KIELNAROWA

Sukcesy sportowe łuczników „Jaru” Kielnarowa

W dniach 28-29 czerwca br. w parku w Tyczynie odbyły się **Mieędzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików** oraz **III Runda Pucharu Okręgu Rzeszowskiego** w łucznictwie.

W pierwszym dniu zawodów, gdy wystartowało 74 zawodników z 14 klubów, Podkarpacie po raz pierwszy od ponad 10-ciu lat pokonało Małopolskę w stosunku 87-53 pkt!. Wśród tych 87 pkt, 17.5 pkt. zdobyli reprezentujący naszą gminę zawodnicy LKS „Jar” Kielnarowa.

W Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, reprezentanci „Jaru” zajęli następujące miejsca:

W kategorii - Młodzik Starszy III miejsce zajęła **Agnieszka Hus**, VI m. - **Julia Kuna**, a XV m. - **Julia Kwoszcz.** W kat. Młodzik - V miejsce zajął **Patryk Rożek**, natomiast wśród dziewcząt: II miejsce - **Anna Hetman**, VI m. - **Gabriela Stanio**, VIII m. - **Kinga Czarnik** i XII m. **Aleksandra Rozmus.**

Drugi dzień zawodów, to zmagania najlepszych łuczników Podkarpacia w III Rundzie Pucharu Okręgu. W tym dniu wystartowało 57 zawodników z 8 klubów. W kat. Młodzik Starszy II miejsce zajęła **Julia Kuna**, III m. **Agnieszka Hus**, IV m. **Julia Kwoszcz.** W kat. Młodzik: V miejsce zajął **Patryk Rożek**, a wśród dziewcząt I miejsce zajął **Anna Hetman**, III m. - **Gabriela Stanio**, V m. - **Aleksandra Rozmus** i VI m. - **Kinga Czarnik.**

Wśród seniorów wygrała **Ewelina Czenczek**, reprezentująca LKS

„Jar” Kielnarowa zaś na III miejscu uplasował się **Krzysztof Hetman** - również zawodnik „Jaru”. Puchary i nagrody dla zwycięzców ufundował Burmistrz Tyczyna.

IV Halowe Mistrzostwa Polski Młodzików w łucznictwie, które odbyły się w Zgierzu, również zakończyły się sukcesem dla naszych zawodników. **Anna Hetman** zdobyła tytuł wicemistrzyni Polski Młodziczek w kategorii młodzik młodszy, natomiast drużyna „Jaru” Kielnarowa w składzie: **Anna Hetman, Kinga Czarnik, Gabriela Stanio i Aleksandra Rozmus**, zajęła VI miejsce.

Drużynowym sukcesem zakończyły te mistrzostwa młodziczki starsze, które zdobyły brązowy medal. Drużyna wystąpiła w składzie: **Julia Kuna, Agnieszka Hus** oraz **Julia Kwoszcz.**

Anna Hetman - halowa Wicemistrzyni Polski Młodziczek podczas ceremonii wręczenia medali w Zgierzu.

Na zdjęciu poniżej - Reprezentacja Podkarpacia na Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Tyczynie 28 czerwca 2014 r.

OGŁOSZENIA

Sprzedamy działkę 67 arów w Tyczynie - Rudawkach
ul. Potoki. Cena do uzgodnienia.

Tel. (17) 86-23-775, (17) 86-57-841

Sprzedam działkę 28 arów. Zagrody.

Tel. 17 22-99-727

Korepetycje angielski. Tel. 605-990-416

**Na bezpłatne badanie słuchu
do Przychodni Rejonowej
w Tyczynie zaprasza
Firma audioNOWA**

Organizatorzy informują, że bezpłatne badania
słuchu wykonywane będą w Przychodni w Tyczynie
w każdy pierwszy czwartek miesiąca.

Badania takie wykonywane są również w
Renie - Przychodni Rehabilitacyjno-Lecniczej
przy ul. Aleja Rejtana 10, I piętro, gabinet 101,
od pon. - do pt. w godz. 8.00-16.00.

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39
*szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"*

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie
Serdecznie zaprasza na

WAKACJE 2 ZUMBA

od **ILPCA** **WSTĘP 5zł** **FITNESS**
WTORKI CZWARTKI **godz. 19.00**
informacje i zapisy: **664-866-766**
22-19-363

RZESZOWIANKA

Zamów do domu
Kupuj w sklepie
tel.: 17 229 80 90

www.rzeszowianka.pl
www.facebook.com/Rzeszowianka.pl

**BEZPŁATNE
PORADY
PRAWNE
TEL:
17/ 77 - 90 - 069**

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelny, **Zofia Matys**, **Agnieszka Gulak**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Janda**, **Adam Janiec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrzenia ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

Główna ulica, deptak Wiednia – Kartner Gasse

St. Margarethen – Family Park

Chór Sancta Musica w Austrii

Chór Sancta Musica
wraz z księdzem
Andrzejem Noconiem

Na schodkach przed kościołem Stadtpfarrkirche w Rust

Siedziba cesarzy austriackich – Hofburg, pomnik W. A. Mozarta

Wiedeń – Pałac Schönbrunn

Rust
– kościół
Fischerkirche

TOCZYDŁO 2014

